ПАГОНЯ

Чацвер
15 чэрвеня 2000 г.
№ 21 (468)
Кошт 70 рублёў

Увялі яшчэ адну ліцэнзію

З 1 ліпеня ў Гродне ўводзяцца новыя ліцэнзіі на аптовы гандаль.

У адпаведнасці з рашэннем гарвыканкама іх абавязаны атрымаць юрыдычныя асобы і індывідуальныя прадпрымальнікі, якія ажыццяўляюць гандлёвую пасрэдніцкую дзейнасць па аптовым гандлі таварамі няўласнай вытворчасці шляхам заключэння дагавораў куплі-продажу і мены. Тэрмін дзеяння ліцэнзіі - 5 гадоў.

Атрыманне дазволу на аптовы гандаль таварамі ўласнай вытворчасці не патрабуецца. Выключэнне таксама зроблена для імпарцёраў, якія ажыццяўляюць аптовы гандаль таварамі замежнай вытворчасці, і ўсіх суб'ектаў гаспадарання, якія займаюцца аптовым гандлем замежнымі вытворчымі таварамі, прызначанымі для непасрэднага спажывання грамадзянамі.

Да Менска на «кукурузніку»

З 16 чэрвеня Гарадзенскі аэрапорт адкрывае новы пасажырскі рэйс «Гродна - аэрапорт «Менск-1».

Аднавіць палёты ў Менск планавалася яшчэ ў панядзелак, 12 чэрвеня. Аднак з-за непастаўкі бланкаў на білеты кампаніі «Белавія» каса не здолела ажыццявіць продаж білетаў тым, хто меў жаданне хутка даляцець да сталіцы.

Рэгулярныя палёты ў сталіцу будуць ажыццяўляцца па панядзелках, пятніцах і суботах самалётам «АН-2» - па-народнаму - «кукурузнікам» са змяшчальнасцю 10 пасажыраў. Працягласць палёту складае 1 гадзіну 15 хвілінаў; кошт білета - 8 тысяч 800 рублёў.

Нагадаем, што палёты з Гродна ў Менск меркавалася распачаць яшчэ год таму. Аднак тады ад гэтай ідэі мусілі адмовіцца з-за рэзкага падаражання авіяцыйнага паліва.

А.С.

На што патрачаны мільён еўра?

9 чэрвеня ў Гарадзенскім аблвыканкаме адбылося пасяджэнне рабочых груп, якія займаюцца рэалізацыяй праекта «Рэгіянальнае развіццё і ахова прыроды ў еўрарэгіёне «Нёман».

Праект дзейнічае ў межах рэалізацыі праграмы TACIS па трансмежавым супрацоўніцтве і фінансуецца Еўрапейскім Саюзам. На ягоную рэалізацыю ў Гарадзенскай вобласці выдаткаваны 1 мільён еўра. Праект накіраваны на ахову гісторыка-культурных і прыродных багаццяў Прынёмання, развіццё рэгіянальнага і міжнароднага турызму. Удзельнікі пасяджэння, сярод якіх - эколагі, гісторыкі, праекціроўшчыкі, замежныя эксперты, разгледзелі праекты па ахове прыроды на тэрыторыі вобласці і стратэгіі развіцця ўстойлівага турызму.

На Гарадзеншчыне праект рэалізуецца з лістапада 1998 года, разлічаны на 22 месяцы і завершыцца сёлета ўвосень.

Ася Куніцкая

Лепш быць здаровым

Адным з самых незабяспечаных медычнымі кадрамі ў Гарадзенскай вобласці зьяўляецца Смаргоншчына.

Тут не хапае 26 дактароў і 33 сярэдніх медычных работнікаў. З прычыны іх адсутнасці ў вёсках раёну не працуе чатыры фельчарска-акушэрскія пункты.

Ул. інф.

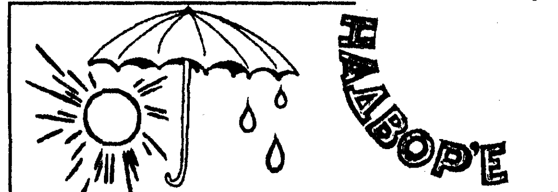

16, 17 чэрвеня - пераменная воблачнасць, на большай частцы тэрыторыі - ападкі, вецер паўночна-заходні, 7-12 м/с. Тэмпература паветра 16 чэрвеня - уначы +5...+10, удзень +12...+17; 17 чэрвеня - уначы +4...+9, удзень +11...+16.

Аб мове бацькоўскай забудзьце, панове!

Будаўніцтва школы з польскай мовай навучання ў Навагрудку пакуль што адкладаецца. Гэта стала вядома пасля адмоўнага рашэння, прынятага 9 траўня дэпутатамі раённага Савета. На пасяджэнні прысутнічаў старшыня Саюза палякаў на Беларусі Тадэвуш Гавін. Ён тлумачыць сітуацыю і дзеліцца сваімі ўражаннямі.

- Ідэя наконт школы з польскай мовай навучання ў Навагрудку ўзнікла ў час падрыхтоўкі святкавання 200-годдзя са дня нараджэння Адама Міцкевіча.

Напачатку ніякіх супярэчнасцяў не было. Штогод напаўняліся польскамоўныя пачатковыя класы ў школах горада. Рэзкая змена настрояў «вертыкалі» адчулася тады, калі на парадак дня паўстала пытанне менавіта пра асобную школу з польскай мовай навучання.

- Пытанне пра пабудову школы застаецца адкрытым ужо чатыры гады, а райсавет толькі зараз раптоўна вырашыў разгледзець праблему...

- Раней старшыня раённага выканаўчага камітэта спадар Анатоль Ліс асабіста не даваў дазволу на пабудову школы. Нават не за дзяржаўныя грошы. Ён рабіў гэта не па ўласнаму жаданню. Ёсць больш высокія начальнікі, напрыклад, намеснік старшыні аблвыканкама Марыя Бірукова. Вядома палякам і віцэ-прэм'ера беларускага ўрада Уладзіміра Замяталіна. Ці не гэта працяг царскай, а затым савецка-партыйнай палітыкі кіраўніцтва былой БССР на гвалтоўную русіфікацыю «Северо-западного края»?

- Аднак на прэс-канферэнцыі 2 чэрвеня падчас правядзення свята нацыянальных меншасцяў Беларусі ў Гродне Вы заявілі, што польская грамада краіны прымае ўдзел у фестывалі таму, што назіраецца паразуменне Саюза палякаў на Беларусі і «вертыкалі».

- Сапраўды, я так казаў, бо ў верасні 1999 года старшыня аблвыканкама Аляксандр Дубко паабяцаў, што дазвол на стварэнне школы ў Навагрудку будзе дадзены абавязкова. Тое ж ён паўтарыў мне крыху пазней у час прыватнай гутаркі. Як жа не паверыць! Мы адразу пачалі рыхтаваць праект дамовы з адміністрацыяй Навагрудскага раёна. Затым адбыўся незразумелы паварот. Відаць, нехта з Менска рэзка ўказаў гарадзенскаму начальству, хто з'яўляецца гаспадаром у хаце і мае права аднаасобна караць і мілаваць у рэспубліцы. Адсюль і несуцішальнае для польскай нацыянальнай меншасці Гарадзеншчыны рашэнне Навагрудскага райсавета. Усё было вырашана яшчэ да галасавання, у ціхіх кабінетах.

- Каб так казаць, трэба мець на руках факты. Нехта можа і пакрыўдзіцца...

- Я сцвярджаю, што вялася актыўная апрацоўка дэпутатаў. Той жа Анатоль Ліс выклікаў да сябе некаторых з іх і нагадаў, што яны дзяржаўныя службоўцы, а таму павінны праводзіць у жыццё дзяржаўную палітыку. Мне давялося прысутнічаць на пасяджэнні дэпутацкай камісіі. Склалася ўражанне, што праблему ці не вывучалі наогул, ці спецыяльна праігнаравалі нават той факт, што сабрана амаль тры ста подпісаў бацькоў, якія просяць дазволіць будаўніцтва школы. Перад сесіяй да народных абраннікаў грамадзяне польскай нацыянальнасці звярталіся і пісьмова. Ніхто нават не ўзгадаў пра гэтыя дакументы. Адсюль і вынікі адкрытага галасавання на сесіі - 20 «супраць», 4 «за», 3 «устрымалася».

Абмеркаванне, на маю думку, было фармальным. Напрыклад, загадчыца раённага аддзела народнай адукацыі Ала Буйвал казала, маўляў, чаго вы да нас прычапіліся з гэтай школай. Будуйце сабе ў Воранаве, Шчучыне. Там палякаў многа. Альбо нехта з дэпутатаў на поўным сур'ёзе выказваўся: пабудуем школу, а хто будзе яе ўтрымліваць? Сорамна, хаця б перад сесіяй пагарталі Канстытуцыю і адпаведныя законы, усё ж такі дзяржаўныя асобы.

- Няўжо дэпутаты так проста адмовіліся ад інвеставання сродкаў у будаўніцтва школы з польскай мовай навучання? Прыгожы праект толькі дадасць Навагрудку прэстыжнасці і прыгажосці...

- Перамагла пазіцыя цвердалобых палкоўнікаў, якіх непрадказальны лёс раптоўна ўзняў на вяршыню ўлады. Інакш і не растлумачыш. На мясцовым узроўні выканаўны чарговы палітычны заказ. Тут жа галоўнае для «вертыкальшчыкаў» - не адступіцца ад сваіх прынцыпаў. Хто пры гэтым думае аб простых людзях? Пра іх узгадаюць, калі трэба ісці на выбары. Тады пальюцца абяцанкі-цацанкі. Беларускае грамадства ўжо наслухалася гэтага ўдосталь...

Каштарыс школы на 200 вучняў складае 3,5 мільёна даляраў. Гэтыя грошы меліся атрымаць навагрудскія будаўнічыя фірмы. Многія настаўнікі і тэхнічныя работнікі ўладкаваліся б на сталую працу. Прычым, не толькі польскамоўныя педагогі, але і выкладчыкі прадметаў на іншых мовах - беларускай, замежных.

- Аднак школы з польскай мовай навучання ў Гродне і Ваўкавыску існуюць...

- Рашэнне адносна будаўніцтва тых школаў прымалася яшчэ ўрадам Вячаслава Кебіча. Упэўнены, што ў наш час ніякіх школаў не было б наогул. Навагрудак таму яскравы прыклад. Мы не збіраемся моўчкі пазіраць, як парушаюцца нашыя правы. Неадкладна звернемся з заявай у абласны Савет дэпутатаў. Спадзяемся, што там знойдуць законныя падставы адмяніць неканстытуцыйнае рашэнне сесіі Навагрудскага раённага савета. Абскардзім рашэнне навагрудскіх дэпутатаў у пракуратуру як неадпавядаючае законам Беларусі. Звернемся са скаргай у Кансультацыйна-назіральную групу АБСЕ ў Менску. Спадар Лукашэнка нядаўна падпісаў у Стамбуле дакумент, які таксама заклікае зважаць на інтарэсы нацыянальных меншасцяў, у тым ліку і ў Беларусі.

Сцяпан Ярашчук

Абрабавалі сірыйца

У Гродне абрабаваны студэнт Гарадзенскага медыцынскага універсітэта - грамадзянін Сірыі.

7 чэрвеня ён звярнуўся ў Ленінскі РАУС абласнога цэнтра і паведаміў, што напярэдадні ў яго кватэру зайшлі трое невядомых, якія прадставіліся электраманцёрамі. Пагражаючы нажом і прадметам, падобным на пісталет, яны забралі камп'ютэр, каляровы тэлевізар, тэлефонны апарат, аўдыпрайгравальнік, цюнер спадарожнікавага тэлебачання і збеглі.

Асобы і месцазнаходжанне зламыснікаў пакуль невядомы. Па факце разбойнага нападу ўзбуджана крымінальная справа.

Крадуць аўтамабілі

У Гарадзенскай вобласці расце колькасць крадзяжоў аўтатранспарту. З пачатку года зарэгістравана ўжо 57 такіх крымінальна-каральных дзеянняў. Для параўнання: летась у вобласці адбылося 44 крадзяжа аўтамабіляў.

Найбольш складаная сітуацыя склалася ў двух буйнейшых гарадах вобласці - Гродне і Лідзе. Супрацоўнікі міліцыі лічаць, што адной з асноўных прычын такой тэндэнцыі з'яўляецца недахоп платных стаянак. Напрыклад, у Гродне налічваецца 21 стаянка, што для горада, дзе зарэгістравана каля 55 тысяч аўтамабіляў, яўна недастаткова. Раскрываць злачынствы ў сферы злачыннага аўтабізнесу складана, але нядаўна міліцыі ўдалося выкрыць групу ў складзе двух жыхароў Гродна і двух расіян, на рахунку якіх па крайняй меры 20 крадзяжоў з гаражоў.

Пакуль ім інкрымінуецца выкраданне двух аўтамабіляў. Хаця аператыўнікі перакананы, што гэтай групай учынена значна больш злачынстваў.

Ася Куніцкая

Тым, хто любіць жывёлаў

Сёння праводзіцца пікет супраць жорсткага стаўлення да жывёлаў.

Запрашаюцца усе, каго хвалюе гэтая праблема і хто можа дапамагчы ў стварэнні грамадскай арганізацыі, якая будзе займацца абаронай жывёлаў, з 16.00 да 18.00 на плошчу Стэфана Баторыя ў сквер насупраць старога будынка бібліятэкі імя Карскага.

Ул. інф.

Міжнародная канферэнцыя пройдзе ў Слоніме

З 16 па 18 чэрвеня ў Слоніме пройдзе навуковая канферэнцыя «Магнаты Вялікага княства Літоўскага як мецэнаты культуры».

Адпаведна словам аўтара ідэі і каардынатара праекту мастацтвазнаўцы Аляксея Хадыкі, горад Слонім быў выбраны для правядзення навуковай канферэнцыі таму, што яго гісторыя цесна звязана з дзяржаўна-грамадскай і культурнай дзейнасцю знаных магнатаў Сапегаў і Агінскіх. Даклады на канферэнцыі будуць чытаць навукоўцы з Беларусі, Польшчы, Расеі, Літвы і Украіны. Аляксей Хадыка абяцае прывезці з менскага музея невядомы партрэт Льва Сапегі, напісаны пры яго жыцці, і які яшчэ нідзе не друкаваўся. Матэрыялы навуковай канферэнцыі будуць выдадзеныя асобным выданнем у двух тамах.

Канферэнцыя распачнецца ў пятніцу, 16 чэрвеня, у 9.30 у малой зале РДК. На суботу запланаваны бясплатны канцэрт менскіх і гарадзенскіх выканаўцаў, а ў нядзелю ўдзельнікі навуковай канферэнцыі наведаюць сядзібы Сапегаў, Радзівілаў і Агінскіх.

Сяргей Ёрш

За шэсць гадоў апазіцыя так і не здолела прапанаваць альтэрнатыву А.Лукашэнку

Набліжаецца шостая гадавіна са дня абрання прэзідэнтам Беларусі Аляксандра Лукашэнкі. Гэты час многія называюць часам страчаных магчымасцяў. З такой ацэнкай цяжка пагадзіцца. Калі мець на ўвазе, што многія раней кіруючыя асобы пазбавіліся сваіх хлебных пасадаў - тады так, для іх гэтыя гады страчаныя. Што датычыцца астатніх людзей, то яны не толькі гублялі, але і нешта набывалі.

Адзін з самых галоўных набыткаў - пераадоленая наіўнасць. Мы цяпер не верым нікому: ні камуністам, ні патрыётам, ні лібералам, ні лукашыстам (калі хто верыць, то гаворка не пра яго, а пра нас). Гэтае ўсеахопнае нявер'е - ненармальнае для здаровага грамадства - тым не менш, робіць нас падобнымі да разумных народаў. Мы навучыліся крытычна ставіцца да аматараў узнесціся за кошт электарата на самы верх улады.

Застаецца вярнуць нам веру. Без сапраўднага лідара, хаця б такога ўзроўню, як Захаранка, Пазьняк, Карпенка, цяжка перацягнуць на свой бок большасць выбаршчыкаў. Але кіраўнікі апазіцыі манерлічаюць: «Мы не можам падманваць электарат». Вядома, хлусіць - сорамна, мы гэта ведаем з дзяцінства. Але... Усе вялікія гістарычныя здзяйсненні, якія вызначаюць характар сучаснай цывілізацыі, не абыходзіліся без хлуснi свядомай альбо ненаўмыснай. Так, Маісей заранёў ведаў, што жыдоўскі народ будзе жыць на рацэ Іардан, але сорак гадоў вадзіў сваё племя па блізкаўсходніх пясках, нібыта ў пошуках лепшага месца. Кромвель і Рабеспьер абяцалі, што без манархаў жыццё стане свабодным, запануюць роўнасць і, нават, братэрства. Джордж Вашынгтон адмяніў рабства ў Амерыцы, хаця расавага міру там няма і дагэтуль. Гарбачоў абяцаў сацыялізм з чалавечым абліччам - і ў выніку вызваліў ад камунізму палову Еўропы і палову Азіі. «Мэта - нішто, рух - гэта ўсё,» - казаў нямецкі сацыяліст Каўцкі.

Беларускія апазіцыянеры так упарта ўхіляюцца ад абяцанняў, што можна падумаць, што яны насамрэч не ў стане зрабіць нічога карыснага: ні падвысіць заробкі, ні перамагчы мафію, ні прыцягнуць інвестыцыі, ні правесці народную прыватызацыю. Калі апазіцыю не стае нават на абяцанні, то сапраўды, хай лепей застаецца А.Лукашэнка.

Эра А.Лукашэнкі пакіне нам не толькі лядовыя палацы. Яна пакіне разуменне таго, што палітычная воля прыносіць вынікі насуперак самым неспрыяльным умовам. Важна толькі накіраваць высілкі ў карыснае рэчышча. У гэтым сэнсе цяжка пагадзіцца з тым, што А.Лукашэнка не зрабіў нічога прыдатнага.

Ён скарыстаў адміністратыўны рэсурс, тыя мажлівасці, якія дае ўлада: устанаўліваць правілы, законы і патрабаваць іх выканання. Жорсткая рука і пільнае вока дзяржавы адчуваюцца ў падатковай і мытнай сферах, у дзейнасці праваахоўных органаў, у галінах адукацыі, навукі, гуманітарных дачыненняў з замежнымі партнёрамі. Крытыкі сцявярджаюць, што гэта дзяржаўны патэрналізм (апека) і празмерны кантроль за грамадскай супольнасцю. Але нашыя грамадзяне лічаць, што ў сучасных умовах выбар адзін. Альбо апека і нагляд, альбо анархія і «беспредел». Занадта доўга мы жылі несвабодна і страцілі здольнасць самаарганізоўвацца без дапамогі дзяржавы.

А.Лукашэнка паставіў пад кантроль бюракратычны апарат, які да 1994 года жыў цалкам самастойным, незалежным ад народа жыццём. Ён вельмі ўдала сфармуляваў задачу чыноўнікаў - служыць. Народ выбірае ўладу, а чыноўнікі служаць народу і, ягоным абраннікам - А.Лукашэнка крыху змяніў гэтую схему на карысць сабе, але не чыноўнікаў. Народ яму гэта даруе.

Бяда А.Лукашэнкі ў тым, што ён не мае стварыльнай праграмы рэформаў на перыяд пераходу ад камунізму да рынку. Зрэшты, электарат у 1994 годзе і не патрабаваў ад яго нічога такога, а толькі «парадку». На дадзены момант усё, чаго можна было дамагчыся пры дапамозе навядзення парадку, дасягнута. Таму ў адміністрацыі А.Лукашэнкі зараз ліхаманкава шукаюць адказу на пытанне: «А што рабіць, калі парадак наведзены?». Бо парадак дзеля парадку больш не задавальняе электарат, якому абрыдла інфляцыя, рост цэнаў, нізкія заробкі, дурныя законы.

Выпрацаваць праграму рэформаў зусім не цяжка, паколькі па гэтым шляху ўжо прайшлі і ўдала, дзесяткі краінаў. Можна выбіраць любы досвед - ад партугальскага да эстонскага, тым больш, што дзяржава кантралюе сітуацыю: куды паверне, туды і пойдзем. Некалі Фідэлю Кастра лацінаамерыканскія прэзідэнты раілі: «Не бойся, галоўнае - пачаць». На жаль, каманда А.Лукашэнкі баіцца пачынаць, бо ведае, што рэформы прывядуць да страты кантролю над фінансавымі і матэрыяльнымі рэсурсамі, якімі цяпер яны распараджаюцца, як сваімі ўласнымі. Каманда магла б перакваліфікавацца, паводле расейскага ўзору, у алігархаў, але гэтага не хоча сам А.Лукашэнка.

Падобна на тое, што А.Лукашэнка так і не наважыцца на рэформу. Яму і без яе някепска. Ва ўмовах стагнацыі, застою і нізкага ўзроўню жыцця ўсё большую ўвагу электарата будуць прыцягваць канструктыўвісцкія прапановы і заклікі з боку апазіцыі. Тут мы ізноў вяртаемся да таго, пра што казалі раней: апазіцыя саромеецца і далікатнічае. Так яна дачакаецца, што электарат падмане наступны авантурыст, у параўнанні з якім А.Лукашэнка падасца анёлам.

У ідэале было б някепска сумясціць парадак і А.Лукашэнку з рэформамі і апазіцыяй. Мабыць, гэта не рэальна, бо электарат пакуль да такога не дадумаўся, а самі варагуючыя бакі не адчуваюць патрэбы адно ў другім. Галоўнае пытанне, такім чынам, заключаецца ў тым, ці здолее апазіцыя пасля прыходу да ўлады захаваць парадак у дзяржаве і не дапусціць падчас рэформаў масавай карупцыі, бандытызму, прыватызацыі дзяржаўнай маёмасці вузкім колам асобаў, набліжаных да ўлады.

Сяргей Самасей

Першага чэрвеня 2000 года Сустаршыні Аргкамітэта Усебеларускага З'езда прынялі рашэнне вынесці на ўсенароднае абмеркаванне праект Акта Незалежнасці Беларусі і звярнуцца да сродкаў масавай інфармацыі з просьбай апублікаваць гэты дакумент. Дзеля яго ўдасканалення зацікаўленыя асобы і арганізацыі маюць магчымасць дасылаць на адрас Сакратарыята свае прапановы наконт зменаў і дапаўненняў. Усе яны будуць разгледжаныя і ўлічаныя пры канчатковай падрыхтоўцы Акта Незалежнасці Беларусі.

Кантактны тэлефон Сакратарыята Усебеларускага З'езда: (017) 2236529

Адрас для карэспандэнцыі: 220065, Менск, а/с 297.

Акт незалежнасці Беларусі

Мы, дэлегаты Усебеларускага З'езда, паўнамоцныя прадстаўнікі ўсіх рэгіёнаў Рэспублікі Беларусь,

- усведамляючы адказнасць за будучыню Беларусі;

- напамінаючы, што Беларусь з'яўляецца дзяржавай-заснавальніцай Арганізацыі Аб'яднаных Нацыяў;

- грунтуючыся на прынцыпах і нормах міжнароднага і нацыянальнага права,

Заяўляем:

Беларускі народ мае тысячагадовую гісторыю сваёй дзяржаўнасці: ад Полацкага княства, Вялікага княства Літоўскага, Беларускай Народнай Рэспублікі да сучаснай Рэспублікі Беларусь. Прынятая Вярхоўным Саветам 27 ліпеня 1990 года Дэкларацыя аб дзяржаўным суверэнітэце сцвярджае яго дзеля галоўнай мэты - свабоднага развіцця і дабрабыту, годнага жыцця кожнага грамадзяніна. Яна абвяшчае незалежнасць краіны ў вонкавых дачыненнях, вяршэнства, самастойнасць і паўнату дзяржаўнай улады, дзеючай на падставе правамоцных законаў. Любыя гвалтоўныя дзеянні супраць нацыянальнай дзяржаўнасці павінны пераследавацца як найвялікшае злачынства.

Ідэі Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце былі замацаваныя ў Канстытуцыі, прынятай 15 сакавіка 1994 года легітымна абраным парламентам. Паводле яе Беларусь увайшла ў свет як нейтральная, мірная і без'ядзерная дзяржава. Незалежнасць Беларусі з'яўляецца набыткам не толькі сённяшняга пакалення, але і нашых продкаў ды нашчадкаў. Суверэнітэт краіны не можа быць абмежаваны праз рашэнні вышэйшых дзяржаўных асобаў ды органаў і нават праз рэферэндум.

Сёння незалежнасць Рэспублікі Беларусь пастаўлена пад пагрозу. Рэальнай небяспекай ёй стала дамова аб стварэнні адзінай саюзнай дзяржавы з Расеяй, падпісаная 8 снежня 1999 года прадстаўнікамі ўладаў, чыя легітымнасць ставіцца пад сумненне ў большасці краін свету. Не бывае двух суверэнітэтаў у адной дзяржаве.

Мы - за добрыя, раўнапраўныя і ўзаемавыгадныя адносіны з усімі краінамі свету, і асабліва з суседзямі: Расеяй, Украінай, Польшчай, Літвой, Латвіяй. Але мы не жадаем станавіцца рэгіёнам ніякай дзяржавы. Суверэнітэт не можа перадавацца іншай дзяржаве ці новастворанаму дзяржаўнаму ўтварэнню.

Незалежнасць - гэта натуральнае права ўсяго народа, кожнага грамадзяніна.

Мы, дэлегаты Усебеларускага З'езда,

Сведчым

Богам дадзенае нашаму народу права мець сваю незалежную дзяржаву;

Абвяшчаем

дзяржаўны суверэнітэт неад'емнай каштоўнасцю беларускага народа;

Прызнаём

не маючымі законнай сілы любыя пагадненні і рашэнні, скіраваныя на скасаванне альбо абмежаванне суверэнітэту Беларусі;

Заклікаем

міжнародныя арганізацыі, урады дэмакратычных дзяржаваў, сусветную грамадскасць забяспечыць гарантыі суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.

Заклікаем суайчыннікаў згуртавацца вакол ідэі Акта Незалежнасці.

Жыве Беларусь!

Прынята Усебеларускім З'ездам
г.Менск

Усебеларускі з'езд, ініцыіраваны вядомымі дзеячамі навукі і культуры, перанесены з 17 чэрвеня на 29 ліпеня. Такое рашэнне прыняў аргкамітэт з'езда пасля чатырохгадзінных дэбатаў 10 чэрвеня ў будынку Міжнароднага адукацыйнага цэнтра ў Менску.

Акрамя таго, назваць мерапрыемства вырашана так: Усебеларускі з'езд за незалежнасць. Ён будзе прымеркаваны да 10-й гадавіны прыняцця Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце. Перанос стаў вынікам кампрамісу паміж ініцыятарамі і лідэрамі апазіцыйных палітычных партый, якія настойвалі на правядзенні з'езда ўвосень і, на думку першых, сабатавалі кампанію па вылучэнню дэлегатаў. За рашэнне аб пераносе прагаласавалі 31 член аргкамітэта, супраць - 4, яшчэ 9 чалавек устрымаліся.

Сярод тых, хто прагаласаваў супраць, - лідэр БНФ «Адраджэньне» Вінцук Вячорка. Да гэтага часу на з'езд вылучаны 243 дэлегаты.

Новы польскі ўрад будзе праводзіць старую лінію

«Стварэнне часовага ўрада ў Польшчы не зменіць палітыкі краіны ў дачыненні да Беларусі і падтрымкі беларускай апазіцыі з польскага боку».

Пра гэта заявіў старшыня бюро замежных спраў партыі «Акцыя выбарчай салідарнасці» Марэк Катлярскі на сустрэчы з прадстаўніком Аб'яднанай грамадзянскай партыі Янам Хлябовічам. Як паведаміў прэс-цэнтр грамадскай ініцыятывы «Хартыя'97», сустрэча адбылася ў Варшаве 7 чэрвеня. На ёй абмяркоўваліся пытанні супрацоўніцтва новага складу польскага ўрада з афіцыйным Менскам і беларускай апазіцыяй.

Марэк Катлярскі выказаў перакананне, што «польска-беларускае супрацоўніцтва ў межах падтрымкі палітычнай апазіцыі будзе мець прыярытэтныя пазіцыі замежнай палітыкі» ўрада Польшчы. «Стаўленне новага ўрада да афіцыйнага Мінска не будуць перагледжаны. Мы праяўляем вялікую ўвагу да праблемы парушэння правоў чалавека ў Беларусі», - падкрэсліў шэф бюро замежных спраў «Акцыі выбарчай салідарнасці».

Наталля Кулагіна

Заканчваецца падпіска на другое паўгоддзе 2000 года

Апошнім часам ціск вертыкалі на ПАГОНЮ ўзмацніўся. Улада проста шалее ад неабходнасці суіснавання з намі. Таму час ад часу і падкідваюць розныя дробныя паскудствы. То газету своечасова ў кіёск не падвязуць, то «забудуцца» яе выкласці на прылавак... Лепшым адказам на гэта можа стаць наша салідарнасць.

Згуртуймася вакол ПАГОНІ!
Калі мы будзем разам - нас не адолець!

Кошт падпіскі:
на квартал - 1200 рублёў;
на паўгода - 2400 рублёў;
Індэкс ведамаснай падпіскі-63348
Кошт ведамаснай падпіскі:
на квартал - 3600 рублёў;
на паўгода - 7200 рублёў.

Індэкс індывідуальнай падпіскі 63124

Ф. РД-1 Міністэрства сувязі і інфарматыкі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету / ~~часопіс~~ 63124
індэкс выдання
"ПАГОНЯ"
(назва выдання) Колькасць камплектаў 1

На 2000 год па месяцах:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
						×	×	×			

Куды
(паштовы індэкс) (адрас)
Каму
(прозвішча, ініцыялы)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТАЧКА
на газету / ~~часопіс~~ 63124
індэкс выдання
"ПАГОНЯ"
(назва выдання)

Кошт падпіскі 1тыс. 200руб. Колькасць камплектаў 1
перaадрасоўкі ___ руб. ___ кап.

На 2000 год па месяцах:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
						×	×	×			

Куды
(паштовы індэкс) (адрас)
Каму
(прозвішча, ініцыялы)

Новыя тэхналогіі варажбітак

Калі на вакзале да вас падыйдзе цывільнага выгляду жанчына і прапануе паслугі «Цэнтра нетрадыцыйнай медыцыны» - майце на ўвазе, што гэта, хутчэй за ўсё, новы прыёмчык цыганак-варажбітак.

Асабіста са мной такое здаралася падчас апошняга візіту ў сталіцу. Да гэтай пары ўдавалася паспяхова ўнікаць нават размоваў з цыганкамі. Бо ведаю - варта ім справакаваць вас на кантакт - і ўсё, бывайце грошыкі-бранзалецікі.

Пару гадоў таму цыганкі былі і ў Гродне, але потым зніклі. Цяпер іх улюбёныя месцы - Менск і Баранавічы. Традыцыйная схема заманьвання кліента - спачатку напужаць разнастайнымі звышнатуральнымі жахамі пра нагавор і сурокі, што нібыта насланыя на вас вашым заклятым ворагам, а потым паабяцаць цудоўным чынам выратаваць вас ад гэтай бяды. Звычайна пад нагавор «дай ручку пагляджу - усю праўду раскажу» варожка пачынае агульнымі словамі казаць пра чырвовага караля, дальнюю дарогу і злую пікавую даму. Пры гэтым цыганка стараецца глядзець проста ў вочы. Некаторыя з іх сапраўды валодаюць прыёмамі гіпнозу і праз непасрэдны кантакт вачэй і рук прымушаюць чалавека верыць кожнаму слову і аддаваць апошні «скарб». Калі ж, аднак, у цыганкі не атрымліваецца злавіць вас у свае сеткі, яна скарыстоўвае наступны надзейны сродак - стараецца напалохаць. Сярод «страшных» перспектываў жанчынам даводзіцца: «а не прынясеш (не аддасі) мне грошы - усе валасы і зубы павыпадаюць, муж (жаніх) здрадзіць». Мужчынам жа малююцца сумныя перспектывы наконт грошай і патэнцыі.

Так было яшчэ год-два таму. Але сёння, відавочна, прывакзальныя варажбіткі змянілі тактыку, так бы мовіць, «мадэрнізаваліся». Цяпер яны прадстаўляюцца супрацоўніцамі розных цэнтраў нетрадыцыйнай медыцыны.

Жанчына, што падышла да мяне на сталічным цэнтральным аўтавакзале, была апранутая ў звычайны кітайска-турэцкі шырспажыў, у які апранаюцца і менчукі, і правінцыялы. Выдучала яе хіба што смуглявая скура і вялізныя цёмныя вочы. Ухапіўшыся за маю руку, яна пацягнула зайсці за кіёск і там парамзмаўляць. Потым дастала кавалак белай швачнай ніткі і прапанавала правесці сеанс «лячэння» ізноўтакі ад нагавораў і сурокаў ворагаў. На ўсе мае спробы адмовіцца жанчына даводзіла, што дапаможа дарма, што грошай ніякіх ёй не трэба. Тут аднекуль з'явілася яшчэ адна маладая жанчына паўднёвага тыпу, таксама па-тутэйшаму апранутая, якая з гарачымі падзякамі і просьбамі ізноў «падлячыць» яе кінулася да маёй нетрадыцыйнай доктаркі. Маладзіца горача распавядала, што прыехала на другі сеанс ажно з Віцебску, так ёй спадабалася лячэнне.

Асцерагайцеся цыганскіх «дактароў»

Паколькі да аўтобуса заставалася гадзіна, я вырашыла паглядзець, што будзе далей. А далей падзеі развіваліся з ліхаманкавай хуткасцю. «Доктарка» дала мне «свянцоную» нітачку і загадала задумаць жаданне, уявіць ворага і завязаць два вузельчыкі. Потым тую нітачку давялося скатаць у камячок і зноў выпраміць. Увесь час варажбітка шаптала малітвы, хрысціла руку. Якое ж было маё здзіўленне, калі на выпрамленай нітачцы не аказалася двух завязаных мною ўласнаручна вузельчыкаў! Маладая «пацыентка» разам з яшчэ адной кабетай, што невядома адкуль узялася, горача зашапталі, што гэта - на спаўненне ўсіх мараў і ўдачу.

І тут цыганка перайшла да кульмінацыі сеансу нетрадыцыйнага лячэння. Тую чароўную нітачку належала схаваць у кашалёк (увага: набліжаемся да грошай!), а дома кінуць у шклянку з вадою, у якой нібыта ўбачыш твар ворага, які ўсё жыццё чыніць табе перашкоды. Тут жа, не даючы апамятавацца ад фокусу з вузельчыкамі, цыганка просіць дастаць невялікую купюру з тым, каб прываражыць да вас грошы. Потым са словамі: «Я бачу, што гэта не ўсе твае грошы», яна загадвае дастаць усё, што ёсць і пакласці ў раскрытую далонь. І тут ужо, дзякуй Богу, розум прыйшоў мне на дапамогу. Як аказалася, я - у коле «доктаркі», яе ашчасліўленых пацыентаў і аднаногага бамжа, што заняў чаргу на сеанс. Я «прабілася цераз абарону праціўніка» і адышла бліжэй да цывільнага люду. «Доктарка» ж са словамі «Во, зараза!» сабрала світу (як вы разумееце, «пацыенткі» працуюць у долі) і пайшла шукаць новую ахвяру. Праз пяць хвілінаў яна распавядала пра цэнтр нетрадыцыйнага лячэння дзядзьку з чамаданчыкам, а да яе бегла тая ж удзячная «маладзіца з Віцебску».

Алена Сіневіч

P.S.: Новыя рэаліі запатрабавалі мадэрнізацыі апрацоўкі «чайнікаў» на вакзалах. Цяпер варажбіткі працуюць зладжанымі брыгадамі, у якія могуць уваходзіць і мясцовыя цёткі. Яны прадстаўляюць тэатралізаванае дзейства з усё той жа мэтай - выманіць у падарожных і камандзіровачных усё да капейкі. Лепшы 'спосаб захаваць свае грошыкі - не верыць вакзальным «дактарам» і варажбіткам і ўнікаць усялякіх кантактаў. Хутка «цэнтр нетрадыцыйнага лячэння» можа з'явіцца і на гарадзенскіх вакзалах.

Не хочаш выхоўваць дзяцей, плаці штраф!

Менавіта так адрэагавалі дэпутаты Гарадзенскага гарадскога Савета на павелічэнне колькасці правапарушэнняў з боку непаўналетніх. Зацверджана палажэнне аб спецыяльным фондзе «Падлетак».

Гэта своеасаблівая індульгенцыя за хібы ў выхаванні дачок і сыноў. Летась толькі ў Ленінскім раёне Гродна было спагнана штрафаў на мільён рублёў у новым вылічэнні. Дэпутаты палічылі за неабходнае, каб адпаведныя арганізацыі таксама абмежавалі тэрмін правядзення дыскатэкаў у Палацах культуры, іншых установах, якія не маюць дамоваў з органамі ўнутраных справаў на ахову правапарадку. У Гродне працуюць дзевяць дыскатэкаў і чатыры начныя клубы.

Кожны шосты гарадзенскі падлетак учыніў тое ці іншае правапарушэнне. Найбольшую колькасць складаюць кватэрныя і аўтамабільныя злодзеі. Усяго ў вобласці з 313,7 тысячы маладых людзей 2214 (7 працэнтаў) стаяць на ўліку ў інспекцыях па справах непаўналетніх.

Антон Лабовіч

Памежнікі не прапусцілі «еўрапейцаў» назад

Як паведамілі ў прэс-службе Дзяржаўнага камітэта пагранічных войскаў Беларусі, днямі гарадзенскія памежнікі пры спробе нелегальнага пераходу польска-беларускай мяжы, з Польшчы ў Беларусь, затрымалі двух жыхароў Оршы.

У працэсе разбору высветлілася, што некаторы час таму два маладыя чалавекі, не маючы пры сабе неабходных дакументаў, незаконна прыбылі ў Польшчу, перайшоўшы мяжу якраз на ўчастку Гарадзенскага пагранатрада. Там яны наняліся на працу падсобнымі рабочымі на будоўлю да жыхара невялікага мястэчка Сухачоў. Гэты грамадзянін апынуўся паліцэйскім, аднак яго не зацікавіла, што за людзі на яго працуюць. Пасля гэтага беларускія грамадзяне пабывалі яшчэ ў некалькіх польскіх гарадах. Удзень яны бадзяліся па вуліцах, а ноччу забіраліся ў падвалы дамоў і кралі там прадукты харчавання. У Познані маладыя людзі чатыры разы рабавалі офісы розных фірм, а таксама адзін з мясцовых рэстаранаў. Здабычай злачынцаў сталі сотавыя тэлефоны, відэамагнітафоны, тэлефаксы, пейджэры, кампакт-дыскі.

Пасля вяртання ў Беларусь, пры спробе пераадолець інжынерныя збудаванні, жыхары Оршы былі затрыманы. З сабой у іх таксама аказаліся па адному спартыўнаму пісталету і карта Еўропы.

Вячаслаў Будкевіч

Рыцарскія гульні ў Наваградку

У Навагрудку завяршаецца падрыхтоўка да фестывалю сярэдневяковай культуры «Навагрудак-2000», які пройдзе 24-25 чэрвеня.

Як паведамілі у аргкамітэце фестывалю, у ім возьмуць удзел больш чым 500 чалавек, сярод якіх - каля 300 прадстаўнікоў ваенна-гістарычных клубаў Беларусі, Латвіі, Літвы, Польшчы, Эстоніі і Расіі. У рамках фестывалю адбудуцца сярэдневяковыя атракцыёны, рыцарскія гульні, спаборніцтвы, пастановачныя баі, конныя турніры і групавыя схваткі, выступленні музычных гуртоў і выканаўцаў, тэатральныя мініяцюры, а таксама вялікае шоу з выкарыстаннем піратэхнічных сродкаў. Апагеем свята стануць рыцарскі парад і інсцэніроўка бітвы 1314 года, у якой воіны Вялікага княства Літоўскага абаранялі тагачасную сталіцу ад нашэсця крыжакоў.

Найбольшую колькасць рыцараў-байцоў прадставіць на фестываль 21 беларускае ваенна-гістарычнае маладзёжнае аб'яднанне з Ліды, Мінска, Магілёва, Брэста, Пінска, Гродна, Полацка, Бабруйска, Баранавічаў, Гомеля, Рэчыцы і Наваполацка. Удзел у свяце таксама возьме тэатр «Вольная сцэна» (Мінск), які пакажа фрагменты сваіх спектакляў на гістарычную тэму. Падрыхтоўка да фестывалю вядзецца на высокім арганізацыйным узроўні. Напрыклад, у канцы красавіка на базе клуба «Княжы Гуф» у Мінску аргкамітэт правёў для беларускіх удзельнікаў фестывалю семінар па пытаннях пашыву гістарычных касцюмаў і вырабу рыцарскіх даспехаў.

Чакаецца шырокае асвятленне гэтага свята сродкамі масавай інфармацыі, у тым ліку электронныміі. У прыватнасці, кіраўніцтва Нацыянальнай дзяржтэлерадыёкампаніі задаволіла просьбу аргкамітэта аб размяшчэнні з 10 па 23 чэрвеня анонса аб фестывалі на каналах БТ, ОРТ і РТР, а таксама аб тэлевізійных здымках і паказе тэлеверсіі «Навагрудка-2000» па беларускаму тэлебачанню.

Марат Гаравы

Як Юрый хацеў стаць Юрасём

Днямі ў рэдакцыю трапіў дакумент з якога вынікае, што жаданне людзей быць беларусамі ў Беларускай Дзяржаве вынішчаецца татальна. Напрыканцы гэтай заявы аўтар у лепшых традыцыях талерантнасці сціпла пытаецца ці можна чым-небудзь яму дапамагчы. Нягледзячы на тое, што хутка будзе два гады, як гэтае пытанне прагучала, відаць, не варта акцэнтаваць увагу на тым, што Юрый так і не стаў Юрасём. Зрэшты, чытайце самі...

Начальніку аддзела пашпартна-візавай службы адміністрацыі
Кастрычніцкага раёна
Юрыя Аляксандравіча
Сцепаненкі, які пражывае па адрасу: г.Гродна, вуліца Парахавая..

Заява

Прашу замяніць мне агульнаграмадзянскі пашпарт, выдадзены ўзамен СССРаўскага 28.08.1998 года, бо ў беларускім, па віне служачай АВІРа была зроблена памылка.

Рыхтуючыся да абмену пашпарта, я пацікавіўся, якім чынам будзе гучаць беларускі варыянт імя «Юрий». «Слоўнік асабовых імён» М.Рудніка, а таксама «Беларуска-рускі слоўнік» С.Грабчыкава (1991 г.) падаюць імя Юрась. Гэта больш беларускі варыянт, чым Юрый, таксама як Кастусь, Алесь, Пятрусь, Васіль, Анатоль, Рыгор і г.д. Можна, канешне, пісаць і Васілій, Анатолій, Юрый, але гэта не беларускія варыянты, а скажоныя рускія. А я - беларус, тут нарадзіўся і вырас, Радзіму сваю люблю і таму хачу, каб у імені маім прысутнічала беларуская нота.

Пры запаўненні заявы (форма 1) у домаўпраўленні я яшчэ раз пацікавіўся, гэтым разам у пашпартысткі, наколькі правамерныя мае прэтэнзіі адносна беларускага варыянту імя? Яна дастала свой даведнік, паглядзела, сказала, што магу напісаць і так. І ў заяве я напісаў «Юрась». Аднак пры атрыманні пашпарта я ўбачыў усё-ткі «Юрый». У маёй асабістай заяве пры гэтым было сцерта тое, што пісаў я, пад чым стаіць мой асабісты подпіс, а зверху выпраўлены чужой рукою без майго дазволу. Можа, для гэтай работніцы АВІРа абраны варыянт і прыемней, але ж імя - маё і пашпарт - мой. А прозвішча сваё яна мне назваць адмовілася. Я яе тройчы прасіў прадставіцца - ніяк. Пры гэтым яшчэ і грубіла, апелявала да наведвальнікаў, каб перавесці канфлікт на тэму затрымкі чаргі. Было гэта 28 жніўня 1998 года ў 15.50 ля акенца N4.

А зараз дзве прапановы адносна паляпшэння работы пашпартна-візавай службы Кастрычніцкага раёна.

1. Няблага было б работніцам на сталах мець даведачную літаратуру не СССРаўскіх часінаў, прызначаную для механізатараў, сантэхнікаў, вучняў ГПТВ, а спецыяльную літаратуру для кадравых органаў, АВІРаў і д.п., і (што важна) выдадзеную пасля 1991 года.

2. Літаратуры гэтай можа не хапаць, але калі для работы з людзьмі не хапае ўзроўня культуры, калі не можаш зразумець наведвальніка, не можаш запэўніць яго, не можаш не даводзіць справу да канфлікту, не хочаш (не можаш, баішся) прадставіцца - гэта ўжо прафесійная непрыдатнасць. Але ж наколькі прыемней было б мець справу з культурным, спагадлівым і добрым чалавекам. Няўжо нельга нешта для гэтага зрабіць?

Юрась Сцепаненка

Дамова аб спыненні ўціску

5 чэрвеня ў Гродне адбыліся сустрэчы намесніка старшыні Беларускай Нацыянальнай моладзевай Рады Аляксея Мацэвілы і намесніка старшыні Саюза моладзевых грамадскіх аб'яднанняў Віталя Нікановіча з намеснікам старшыні Гарадзенскага гарвыканкама Яўгенам Жабруном, начальнікам Упраўлення адукацыі Гарадзенскага аблвыканкама Уладзімірам Гаўронам і старшынём Камітэта па справах моладзі Гарадзенскага аблвыканкама Аляксандрам Дзікевічам.

Асноўная тэма сустрэчаў - спыненне ўціску на моладзевыя аб'яднанні Гарадзеншчыны ў галіне арганізацыі і правядзення адукацыйных мерапрыемстваў.

Як адзначалі прадстаўнікі дзяржструктураў, асноўная праблемай іх узаемаадносінаў з моладзевымі аб'яднаннямі з'яўляецца неінфармаванне пра дзейнасць моладзевых ініцыятываў і адараванасць моладзевых аб'яднанняў ад удзелу ў рэалізацыі дзяржаўных праграмаў «Моладзь Беларусі» і «Дзеці Беларусі».

Вынікам сустрэчы была дамова аб дазволе з боку гарвыканкама на правядзенне адукацыйных мерапрыемстваў пры наяўнасці пісьмовай згоды абласных структураў у галіне адукацыі і моладзевай работы. А Упраўленне адукацыі і Камітэт па справах моладзі Гарадзенскага аблвыканкама прапанавалі Беларускай Нацыянальнай моладзевай Радзе і «Радзе-23» скласці план дзеянняў у галіне адукацыі і моладзевай работы на 2000/2001 навучальны год, які атрымае «зялёнае святло» з боку мясцовых уладаў.

"Kroniki gramadzkaga zhyc'cia"

«Цэнзарскія нажніцы» бяруць за жывое

Другая кніга Сяргея Астраўца «Цэнзарскія нажніцы», што выдадзена ў Беластоку, аб'яднала прозу аўтара за апошнія 15 гадоў. Ранейшая ягоная кніжка «Янычары» выйшла ў 1993 годзе ў Менску.

Такі вялікі храналагічны адрэзак спрычынены тым, што кніга была здадзена ў выдавецтва «Мастацкая літаратура» яшчэ ў 1994 годзе, але так і не была надрукаваная. За наступны час аўтар напісаў новую кнігу «Хома новус», якая і апынулася пад адной вокладкай з «Цэнзарскімі нажніцамі». Да гэтага Сяргей дадаў яшчэ 21 «савецкае апавяданне» і міні-раман «Deus ex machina». Атрымалася на дзіва тоўстая па сённяшніх часах кніга пад глянцавай вокладкай і цудоўным афармленнем з гравюраў Францыска Скарыны, фрагментаў Яна ван Эйка ды іншых.

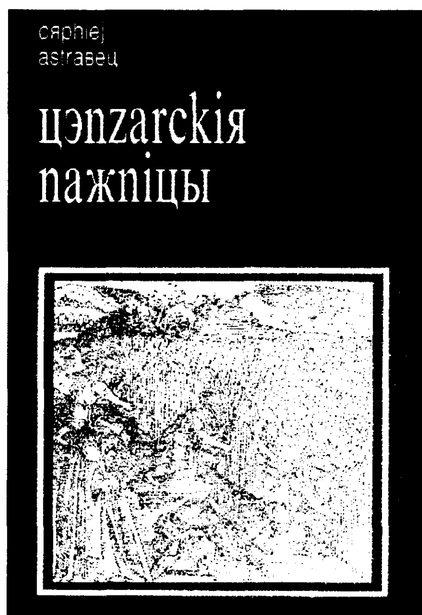

Аўтар каля 20-ці гадоў працуе журналістам і лічыць, што праца ў газетах наколькі дапамагае пісьменніцтву, настолькі ж і перашкаджае: «Чым больш пішаш, тым больш і лепш атрымоўваецца - і ў газету, і для сябе. Мяне асабіста вельмі падштурхоўваюць пісаць падарожжы - неабходны атрыбут журналісцкай працы». Сам аўтар называе свае апавяданні «газетнай прозай». Першы твор, які адкрывае кнігу, «сага пра зубрынае паляванне, пырскі шампанскага, а таксама пра тое, як зашылі СЕРП з МОЛАТАМ «ЗУБРЫНАЕ ПАЛЯВАННЕ» мае шмат агульнага з мастацкім летапісам. Гэта - своеасаблівая міні-гісторыя нашага краю ў 90-х гадах з фантасмагарычным фіналам. У «псеўданімах» Барбарусія, Крамлёўск, Пушкевіч, Дубкоў, Лыч лёгка пазнаюцца рэальныя геаграфічныя назвы і прозвішчы нашых палітыкаў. Гумарыстычны эфект дае «стэнаграфія» прамовы кніжнага Прэзідэнта на трасянцы: «У нас, ізвініце, не долары валюта, а самі знаеце што. А ваабшчэ, я бы вам пасаветаваў пабольшэ работаць, ні лініца, ні міцінгавать. Я - празідэнт, у міне трыццаць сотак картошкі... Прабаваў развісці ва дварэ рыбу штота ні палучаіцца. Дохніт. Воздуху ні хватае». Новыя апавяданні 1996-1999 гадоў змешчаныя ў нізку «Адбіткі пальцаў».

Кніга «made in BSSR», ці «савецкія апавяданні» - вельмі разнастайная па змесце і жанрах: тут замалёўкі, эсэ, прытчы пра вайкалакаў, дакументалістыка. Чытач пазнае гарадзенскія вуліцы і завулкі, Фарны касцёл, помнік Элізе Ажэшка, галерэю «У Майстра», былую кавярню «Батлейка», сфінксаў на замкавай браме.

«Цэнзарскія нажніцы» - прыклад новай беларускай літаратуры з яе сучаснымі прыкметамі: размытасцю і ўзаемапранікненнем жанраў, бессюжэтнасцю. Кароткія сказы, невялікі аб'ём апавяданняў (асабліва апошніх), суб'ектывізм бесперапыннай «плыні свядомасці». Героі, як у кінахроніцы, з'яўляюцца перад чытачом на кароткі час і знікаюць у часе, прасторы і гарадскім тлуме. Галоўны герой кнігі - сённяшні дзень і яго аналогіі ў «саўковай гісторыі».

Аўтар дае невясёлы прагноз на будучыню: «Быць ім, беларусам, заўжды ў сваёй хаце партызанамі. Партызанамі, якія адседжваюцца ў лесе. Пакуль ня скончыцца самагонка з салам. А яны ня скончацца ніколі...»

Цікава, што пасля выдання кніжкі аўтар не зрабіў сабе творчы адпачынак, а працягвае пісаць. Вось і сёння, 15 чэрвеня, а 19-й гадзіне ў Гарадзенскім Доме культуры на сустрэчы з чытачамі ў клубе «Паходня» Сяргей Астравец прачытае свае новыя апавяданні, напісаныя апошнім часам.

Алена Сіневіч

Матчыны песні спяваў па-беларуску

Міхасю Забэйдзе-Суміцкаму споўнілася сто гадоў. Ён пахаваны ў Празе на Альшанскіх могілках. Да Гарадзеншчыны мае непасрэднае дачыненне, бо «нарадзіўся каля Падароску, што на Ваўкавышчыне», 1(14) чэрвеня 1900 года. З бацькамі быў у бежанстве. Дадому не вярнуўся, перабраўся ў далёкі Харбін (Манчжурыя), спяваў у оперным тэатры. Удасканальваў талент у Мілане, зведаў сцэну слыннага Ла-Скала.

Перад другой сусветнай вайной здзейсніў канцэртную паездку па Заходняй Беларусі. Другі раз гастраляваў тут напачатку 60-х. Аб'ехаў Гродна, Слонім, Ліду, Ваўкавыск. Менавіта ў тыя дні пазнаёміўся з вядомым пісьменнікам Аляксеем Карпюком. Між імі завязалася перапіска. Лісты знанага спевака да мужа захоўвае жонка Аляксея Нічыпаравіча Інга Анатольеўна. Лісты пазначаны 28 лістапада 1963, 8 ліпеня 1964, 30 снежня 1964 гадоў. Як рэліквія, захоўваецца магнітная стужка з запісам канцэрта спадара Міхася.

Забэйда-Суміцкі (дзявочае прозвішча яго маці Аляксандры) дзякуе пісьменніку, што той не цураецца беларускай мовы. Пра аповесць «Данута» піша: «...усё тое, аб чым Вы пішаце, мне вельмі блізка. І думак, і пачуццяў супольных там знайшоў столькі, што аж здзівіўся. Да Вашай кніжкі яшчэ не раз вярнуся». Новы твор Аляксея Карпюка адзначае так: «Кніжку «На лясных сцежках» (першапачатковая назва рамана-бывальшчыны «Пушчанская адысея» - А.Л.) прачытаў з вялікім зацікаўленнем. Нават забыўся, што маю лекцыю спеву». І далей паведамляе пра сябе: «І я пакуль што спяваю: «Бросаю в землю зёрнышко маковое»... Хоць кветкі, мусіць, і не дачакаюся, але веру, што яно так і будзе, інакш не мог бы спяваць». Усе лісты маюць праскі адрас.

Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны разам са сталічным кінатэатрам «Змена» ладзіць кінавечарыну, прысвечаную 100-гадоваму юбілею знанага беларускага спевака Міхася Забэйды-Суміцкага. У праграме: дакументальны фільм студыі «Летапіс» - «Вяртанне Міхася Забэйды» і сустрэча са стваральнікамі стужкі: Іванам Цішчанкам і Рычардам Ясінскім. Запрашаем у кінатэатр «Змена» 21 чэрвеня а 18-й гадзіне. Уваход вольны.

Максім Танк неадноечы прасіў спевака вярнуцца на Беларусь. Яму абяцалі дзвюхпакаёвую кватэру ў Менску. Міхась аднойчы нават сакаваў чамаданы. Але ён вельмі насцярожана ставіўся да дыктатарскіх камуністычных рэжымаў. У час першых эксперыментаў ленінскіх паслядоўнікаў, яшчэ ў юнацтве ледзьве паспеў з'ехаць у Харбін. На Беларусь не прыехаў. Але заўсёды марыў вярнуцца да свайго народа. Памёр 12 снежня 1982 года ў Празе. Архіў песняра-патрыёта перададзены Нацыянальнай Акадэміі Навук у Менску.

Антон Лабовіч

Алімпіяда польскай мовы

Напачатку красавіка ў Варшаве адбыліся цэнтральныя спаборніцтвы Алімпіяды польскай мовы і літаратуры. Урачыстае ж яе заканчэнне прайшло зусім нядаўна, другога чэрвеня, у Люстэркавай зале палаца Сташыца ў Варшаве.

Неабходна адзначыць, што чацвёра пераможцаў Беларускай рэспубліканскай алімпіяды, якія выязджалі ў Варшаву - Артур Жукоўскі (Баранавічы), Марыя Луцэвіч (Гродна), Эльвіра Пянькоўска-Антоньчык (м. Бялынічы, Магілёўская вобласць) і Ганна Сакалоўская (Слонім) - наведалі тыднёвыя падрыхтоўчыя курсы ў Беластоку. Гэта ажыццявілася дзякуючы падтрымцы Падляскага аддзелу таварыства «Wspolnota Polska». Да цэнтральнага этапу трэба было падрыхтаваць вусную тэму па польскай мове і літаратуры. Ужо на месяцы ўсе ўдзельнікі, а было іх каля 250, пісалі сачыненні на прапанаваныя тэмы.

Аднак, алімпійцы не толькі спаборнічалі. Яны мелі проста выключна цікавыя сустрэчы з вядомым сучасным польскім паэтам ксёндзам Янам Твардоўскім і дачкой не менш славутага пісьменніка Стэфана Жэромскага. Ахвотныя даведаліся пра вялікую колькасць цікавых фактаў, такім чынам дадалі да кніжных ведаў унікальныя факты з жыцця гэтых літаратурных зорак.

У выніку ўсіх выпрабаванняў, кампетэнтнае журы вызначыла каля 20 лаўрэатаў з Польшчы. Тры асобы з Беларусі - Марыя Луцэвіч, Артур Жукоўскі і Эльвіра Пянькоўска-Антоньчык - атрымалі тытул фіналістаў, рэкамендаваны Галоўным Камітэтам Алімпіяды на атрыманне стыпендыі Урада РП і Міністра Нацыянальнай Адукацыі. Прасцей кажучы, яны сталі студэнтамі польскай філалогіі Варшаўскага Універсітэта, а ў дадатак, атрымалі каштоўныя кнігі. Іх настаўнікі - Таццяна Бялоцкая, Мар'я Крук і Лангіна Шчэпанік - атрымалі сімвалічную грашовую прэмію.

Ул. інф.

Без нацыянальнай самасвядомасці мы - ніхто...

Днямі ў Гародні ў памяшканні асацыяцыі «Віт» прайшоў семінар на вельмі надзённую і актуальную зараз тэму «Фармаванне ў вучняў нацыянальнай самасвядомасці на пазакласных занятках у школе. Пошукі і знаходкі». Ён быў арганізаваны Моладзевым Цэнтрам культуры імя К.Каліноўскага (МЦК), што працуе пры Гарадзенскім гарадскім грамадскім аб'яднанні ветэранаў вайны, працы і Узброеных Сілаў, Каардынацыйным камітэце «Гродзенская ініцыятыва».

Адкрыў і вёў семінар навуковы кіраўнік МЦК, дацэнт Гарадзенскага універсітэта імя Я.Купалы Мікола Мельнікаў **(на здымку ў першым радзе ў цэнтры)** , які пазнаёміў прысутных з праграмай дзейнасці Цэнтра культуры і некаторымі вынікамі яго працы.

На семінар быў запрошаны і выступіў старшыня Каардынацыйнага Камітэта «Гродзенская ініцыятыва» Сямён Домаш.

Цікавым і змястоўным было выступленне пра развіццё творчых здольнасцяў вучняў і вяртанне забытых імёнаў беларускай культуры настаўніка школы-гімназіі N3 Гародні Хведара Чычкана, які ўзначальвае тут аб'яднанне «Сугучча».

Затым пра змест і напрамкі працы гурткоў, што лучыць школьнае аб'яднанне «Бацькаўшчына» ў сярэдняй школе N24, удзельнікам семінара распавяла настаўніца беларускай мовы і літаратуры гэтай школы Святлана Барысік. Дзеля справядлівасці трэба сказаць, што многае робіцца ў гэтай школе па пастаўленай на семінары сёння тэме. І праца гэтая, вядома ж, нялёгкая і не заўсёды ўдзячная. Тым больш, што яе вынікі не заўсёды бачныя і адразу прыходзяць... Але ж, як падкрэсліла Святлана Станіславаўна, гэта ўжо добра, калі мы ў сваёй карпатлівай працы дастукваемся да душы хаця б аднаго дзіцяці...

Добрым сродкам аднаўлення гістарычнай памяці з'яўляецца новы музей гісторыі вуліцаў Гародні, які створаны ў сярэдняй школе N26 абласнога цэнтра. Пра гэта распавяла ветэран педагагічнай працы школы настаўніца Марыя Падбярозкая.

Ужо шмат гадоў актыўна працуе ў гэтай школе тэатральная студыя «Купалінка», пра якую расказаў яе мастацкі кіраўнік, настаўнік Альберт Мельнікаў.

Сённяшні наш погляд у мінуўшчыну, каб бачыць і прагладаць шляхі ў будучыню. Менавіта на гэта накіравана высакародная праца нашых музеяў, і без гэтага немагчыма тая ж нацыянальная самасвядомасць.

Значны ўклад у яе фармаванне ўносіць шматгранная дзейнасць музея школы N10 горада Слоніма, пра які на семінары распавёў яго стваральнік і кіраўнік Іван Карповіч. На базе музея вось ужо колькі гадоў працуе школьны гурток «Музейная справа».

Розныя напрамкі пазакласнай работы ў гэтай школе. Гэта і той жа літаратурна-творчы гурток, пра які расказала настаўніца беларускай мовы і літаратуры Таццяна Трафімчык.

Сваім багатым досведам плённай творчай работы з вучнямі падзялілася на семінары настаўніца школы N27 Гародні Галіна Дземчанка.

Цікавым і карысным для далейшай творчай работы з вучнямі было выступленне старшай выкладчыцы універсітэта, загадчыцы літаб'яднання «Ветразь» Святланы Тарасавай, якая паведаміла, што ў Моладзевым Цэнтры культуры імя К.Каліноўскага рыхтуецца да друку зборнік вершаў дзяцей пра Беларусь.

Пра дзейнасць школы правоў чалавека і Гарадзенскую «Ратушу» расказаў каардынатар і выкладчык школы Фелікс Гавін. Затым былі падведзеныя вынікі работы семінара. Падкрэсліваючы ўзрастаючую ролю ў нашым жыцці пытання, што абмяркоўвалася на семінары, яго актуальнасць, навуковы кіраўнік Моладзевага Цэнтра культуры, дацэнт універсітэта Мікола Мельнікаў сказаў гранічна зразумела, што без нацыянальнай самасвядомасці мы - ніхто, мы - нішто... Гэта павінен усвядоміць кожны, куды б мы ні ішлі - на захад ці на ўсход, і якія б кірункі не трымалі. «Менавіта з гэтага пачынаецца чалавек як асоба,» - падкрэсліў навуковец. І немалаважна тут тое, каб малады чалавек прыйшоў да гэтага сам, адчуў гэта сваёй істотай, а не нейкі там добры дзядзька, ці нават сябра, сусед імкнуцца ўдаўбсці яе ў юную галаву. Прычым, гэта высакародная гуманная работа, і яна не выходзіць за рамкі прававога поля і тым больш выхаваўчага. Праўда, работа гэтая карпатлівая, доўгая, па крупінках складаецца падмурак самасвядомасці юных грамадзянаў нашай беларускай Бацькаўшчыны, але ж без гэтага не толькі мы самі не адродзімся, але і не будзе ў нас новых наступных пакаленняў, пераемнасці, як кажуць, а без гэтага - і самой будучыні...

Аляксей Дземідовіч

Усе на з'езд!

26 чэрвеня ў Гродне пройдзе Устаноўчы з'езд рэспубліканскай структуры прадпрымальнікаў.

Як даводзіць каардынатар акцыі Валерый Леванеўскі, якая гэта будзе структура - Саюз прадпрымальнікаў Беларусі ці прафсаюз прадпрымальнікаў Беларусі - вырашыць з'езд.

Пакуль што аргкамітэт не атрымаў дазволу на памяшканне для правядзення з'езда, аднак, калі сітуацыя не зменіцца, прадпрымальнікі гатовыя «паехаць на прыроду» і правесці з'езд там.

Прадстаўніцтва на з'ездзе - адзін голас ад 20-ці давяральнікаў. Інфармацыя наконт удзелу - у старшыняў свабодных прафсаюзаў і кіраўнікоў ініцыятыўных груп.

ПРАБЛЕМА

«Вытворчая дзейнасць чалавека і пераадоленне яе негатыўных наступстваў павінны быць узгодненымі»

Гутарка з лаўрэатам Дзяржаўнай прэміі Беларусі, доктарам біялагічных навук Аляксеем Мікулічам

Даведка. Мікуліч Аляксей Ігнацьевіч, беларускі антраполаг і эколаг, доктар біялагічных навук. Нарадзіўся ў 1934 годзе ў вёсцы Жарабковічы Ляхавіцкага раёна. Скончыў Менскі мединстытут (1963 г.). З 1969 года займаў розныя навуковыя пасады ў акадэмічным Інстытуце мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору. Доктарскую дысертацыю «Геногеография населения Беларуси» абараніў у Маскоўскім універсітэце ў 1991 годзе. Сааўтар кніг: «Очерки по антропологии Беларуси» (1976 г.), «Антропология белорусского Полесья» (1978 г.), «Биологическое и социальное в формировании антропологических особенностей» (1981 г.), «Наследственные и санитарно-гигиенические факторы долголетия» (1986 г.). Аўтар манаграфіі «Геногеография сельского населения Беларуси» (1989 г.). У 1998 годзе за цыкл работ «Человек и его биокультурная адаптация» атрымаў (сумесна з Лідзіяй Цегака ды Інэсай Салівон, Вольгай Марфінай і Наталляй Полінай) Дзяржаўную прэмію Беларусі. Акадэмік Міжнародных акадэмій экалогіі (IAE, Менск) і геранталогіі (IAG, Масква). Да 1998 года з'яўляўся сустаршынём Беларускай экалагічнай партыі.

- Аляксей Ігнацьевіч, калі Вы пачалі цікавіцца геаграфіяй генаў чалавека?

- Яшчэ падчас вучобы ў МДУ. Да гэтай тэмы спярша паставіліся скептычна: маўляў, што там даследаваць, калі Беларусь - гэта ж як СССР, дзе ўсё перамешана. Але мне ўсё-ткі дазволілі правесці пілотнае абследаванне 112 вёсак. Дарэчы, не толькі беларускіх: сярод іх былі і вёскі літоўскага, рускага і украінскага памежжа. У кожнай - па 30-50 жыхароў, так што наогул было абследавана каля 3,5 тысячы. Ставілася мэта - стварыць такую карту, якая дазволіла б зразумець, якія гены сустракаюцца, якім чынам змяняецца іх набор пры пераходзе ад адной вёскі да другой. Прычым, паколькі вывучалася карэннае насельніцтва, то правяралася нацыянальнасць і паходжанне. Напрыклад, калі высвятлялася, што дзед абследуемага калісьці пераехаў у гэтую вёску з іншых мясцінаў, то яго дадзеныя не ўлічваліся.

- А што картаграфавалася?

- Групы крыві - I, II, III альбо IV; рэзус-фактары - станоўчы ці адмоўны; колер вачэй; яшчэ некаторыя дадзеныя па бялках крыві і марфалагічных асаблівасцях. Адпаведна вынікам аналізу потым вызначаліся частоты генаў у розных месцах даследуемага рэгіёна.

- Прывядзіце, калі ласка, прыклад якой-небудзь заканамернасці.

- Напрыклад, высветлілася, што размеркаванне генаў мае пэўную скіраванасць - з паўночнага ўсходу (дзе пераважае III група крыві) на паўднёвы захад (дзе часцей сустракаецца II група). Для Палесся больш характэрны рэзус-адмоўны фактар. Акрамя таго, там былі выяўлены рэліктавыя рэзусы, якія сустракаюцца зараз надзвычай рэдка.

- Гэта звязана з адноснай ізаляванасцю жыхароў Палесся?

- Так. Але перш за ўсё - з іх паходжаннем ад старажытных еўрапеоідаў, што далі пачатак усім астатнім еўрапейскім народам. Вось якая старажытнасць.

- Колер вачэй, групы крыві... Можна падумаць, што гэта нейкія выпадковыя і нават невызначальныя характарыстыкі чалавека. Навошта трэба ведаць іх размеркаванне па тэрыторыях?

- Тут варта падкрэсліць, што мы вывучалі менавіта карэннае насельніцтва. Праз узаемадачыненні з навакольным асяроддзем сфармаваліся яго генетычныя асаблівасці, ведаць якія вельмі важна. Па-першае, з аналізу ўсяго масіву атрыманых дадзеных выкрышталізоўваецца тое, што можна назваць генетычнай нормай беларусаў. Ведаючы ж норму, можна рабіць высновы пра мутацыі ды пра тое, чым яны выкліканы. Па-другое, пасля ўсяго гэтага можна параўноўваць горад з вёскай - і даваць характарыстыкі больш сур'ёзныя, чым колер вачэй. Напрыклад, адносна смяротнасці нованароджаных, якая ў Менску ў паўтара раза вышэй, чым у вёсках цэнтральнага рэгіёна рэспублікі. Нават гісторыю першапачатковага засялення сённяшняй тэрыторыі Беларусі гэтыя звесткі дазваляюць удакладніць. Што ж датычыць выпадковасці, дык тут ужо не навука дыктуе, а жыццё. Даводзілася абмяжоўвацца некалькімі характарыстыкамі, прычым, для перасоўных лабараторыяў самымі «даступнымі». Але як інакш невялікая экспедыцыя здолела б абследаваць сотні вёсак і тысячы людзей?

- Якім чынам Ваша абследаванне адбывалася рэальна? Вы прыходзілі ў хату і прапаноўвалі здаць крыўю на аналіз ды зняць адпячаткі пальцаў? Гэта ж не кожнаму спадабаецца...

- Без асабістай прывабнасці не абышлося. А калі сур'ёзна, то дапамог закон аб пашпартызацыі груп крыві і рэзус-прыналежнасці, толькі што прыняты Саветам Міністраў тагачаснага СССР.

- У Ігара Губермана ёсць такія радкі:

Когда природе надоест
давиться ядом и обидой,
она заявит свой протест,
как это было с Атлантидой.

Як Вы лічыце, тут, у Беларусі, мы ўжо да гэтага наблізіліся?

- Відаць, так. Прычым, пачалося гэта зусім не з Чарнобыля. Ужо да пачатку 80-х гадоў навукоўцы пачалі рэгістраваць дэпапуляцыю вясковага насельніцтва - гэта калі паміраe больш, чым нараджаецца. З-за хімізацыі, напрыклад, канцэнтрацыя нітратаў у сельскіх калодзежах ужо ў некалькі разоў перавышае дапушчальную. Даследуючы вёску, я міжволі станавіўся заўзятым эколагам. А як жа інакш, калі ўсё болей становіцца экалагічна залежных хваробаў - тых, якія ахова здароўя ўжо не мае рады адолець?! І ў выніку з пачатку 90-х у нас ідзе ўжо сапраўдны экацыд - агульная дэпапуляцыя насельніцтва краіны.

- Дык што, на Вашу думку, час «адплаты» ўжо надышоў?

- Думаю, так. І справа тут не толькі ў экалагічнай палітыцы дзяржавы, якая Прыродзе можа не спадабацца. Ні ў якім выпадку нельга было, напрыклад, знішчаць балоты і выраўноўваць рэчкі - ніякая меліярацыя не можа гэтага апраўдаць. Таму што гэтыя балоты і рэчкі - не проста элементы ландшафту, гэта тое, што сфармавала цэлы ланцужок пакаленняў, апошнім звяном якога сталі «тутэйшыя» - нашы сучаснікі. Але ж і мы ўсё больш і больш ірвем з той прыроды, якая ўвайшла ў нас, сфармавала нашыя спадчынныя якасці.

- Ці сведчыць усё сказанае пра тое, што наша адаптацыя да сённяшніх умоваў зніжаецца па меры іх пагаршэння?

- Сапраўды, так і атрымліваецца. Шкодныя хімічныя злучэнні, радыёактыўны фон, алкагольна-тытунёвая залежнасць зніжаюць імунітэт беларусаў, з-за чаго павялічваецца колькасць алергічных захворванняў. Пагаршэнне экалогіі вядзе і да росту спантанных абортаў, спадчынных анамаліяў, да павелічэння смяротнасці дзяцей у першыя дні іх жыцця і нават ў лоне маці. Экалогія тут ужо пачынае жорстка ўмешвацца: ад таго, якую ежу і ваду ўжывае маці, якім паветрам яна дыхае - часам залежыць само жыццё немаўляці.

- Відаць, у Вас ёсць прапановы адносна таго, як можна было б паўплываць на гэтае бязрадаснае становішча...

- Прапаноўваў шмат. Па-першае, для таго, каб паводзіны людзей сталі экалагічна адэкватнымі, трэба пачаць з іх інфармаванасці. Бо напраўду свабодным можа быць толькі добра інфармаваны чалавек. У найбольшай ступені гэта датычыць тых, ад каго непасрэдна, па службовых абавязках, залежыць прадухіленне экалагічнай катастрофы ў рэспубліцы. Калі б такая прапанова была прынята, тады, мабыць, зрушыліся б і акцэнты нерацыянальнай ды антыгуманнай жыццядзейнасці грамадства.

Па-другое, павінны быць узгодненымі вытворчая дзейнасць чалавека і пераадоленне яе негатыўных наступстваў. Нельга лічыць нармальным, што большасць экалагічна брудных прадпрыемстваў знаходзіцца ў жылых зонах. Альбо тое, што спажыванне вады, якое павялічваецца штогод на 10 працэнтаў, не суправаджаецца адпаведнымі клопатамі пра чысціню яе крыніцаў. Увесь комплекс гарадскіх «выгодаў» - загазаваную атмасферу, брудную ваду, зашумленасць - некаторыя навукоўцы ацэньваюць як найбольш неспрыяльныя для здароўя, у параўнанні з хімізацыяй і ўсімі чарнобыльскімі наступствамі, фактары.

Таму для выжывання чалавека ва ўмовах вялікіх гарадоў надышоў час правесці комплекс экалагічных, санітарна-гігіенічных і архітэктурна-планіровачных акцыяў. Для кожнага ж з нас катэгарычным імператывам павінна стаць адмова ад спажывецкай псіхалогіі ды пераход на гарманічныя дачыненні з усім прыродным наваколлем. Вучыцца гэтаму належыць усім, а не толькі маладому пакаленню ў школах і ВНУ.

Інтэграцыя: клопаты пра чыноўнікаў

Пасля дасягнення з расейскімі чыноўнікамі дамовы пра ўваходжанне Беларусі ў склад Расейскай дзяржавы сталі відавочнымі памкненні і мэты нашай вертыкалі ў ажыццяўленні гэтай бюракратычнай задумы: прынамсі, на пераходны перыяд спатрэбіцца падвойная колькасць чыноўнікаў. Бо побач з добра вядомай вертыкаллю неабходнымі будуць і чыноўнікі саюзнага значэння. Нешта вельмі падобнае было ў былым СССР: Міністэрства замежных справаў СССР і Міністэрства замежных справаў БССР, персанальны пенсіянер саюзнага і рэспубліканскага значэнняў і г.д.

Адначасова досвед і гісторыя былых ускраінаў: Суомі (Фінляндыя), Польшча, краіны Прыбалтыкі і д.п. яскрава сведчаць пра неабходнасць клопатаў пра ўласны народ, а не пра ўласных чыноўнікаў. Толькі на шляху незалежнага нацыянальнага развіцця гэтыя ўскраіны (цяпер ужо незалежныя краіны) дасягнулі несумненных поспехаў у развіцці сваіх эканомікаў і культураў. Напрыклад, Фінляндыя ў складзе Расеі была вядома як краіна непалоханых птушак і г.д.

Крушэнне сацыялістычнага лагеру, якое адбывалася на нашых вачах, катастрофа з СЭУ, развал СССР яскрава сведчылі аб практычным банкруцтве ідэі яднання (інтэграцыі) правіцыяў вакол маскоўскай метраполіі.

Больш таго, цяперашняя шматгадовая каўказская вайна маскоўскай метраполіі служыць крывавым сведчаннем неэфектыўнасці яднання ўскраінаў з «вялікай Руссю».

У свой час французскі мысліцель Вальтэр заўважыў, што калі факты супярэчаць кіруючым меркаванням, дык тым горш для саміх фактаў. Вось і ў наш час, не зважаючы на эканамічныя і гістарычныя факты, прыхільнікі вялікай і непадзельнай Расеі адначасова з апантанымі інтэгратарамі на чале з Лукашэнкам не спыняюцца нават перад войнамі дзеля аднаўлення «вялікай Расеі».

Пры гэтым, вялікія і апантаныя інтэгратары зусім не ўлічваюць таго, што, напрыклад, для Чачні вельмі хапае інтэграцыі. Больш таго, такой інтэграцыі для Чачні зашмат. Але Расея і сёння працягвае шматвекавую вайну ў Чачні ды тлумачыць гэта неабходнасцю вызвалення чачэнцаў ад бяспраўя і тэрарызму. З гэтай нагоды выконваючы абавязкі прэзідэнта Расеі Уладзімір Пуцін на канале брытанскай тэлекампаніі ВВС заявіў, што ў выніку вайны чачэнцы павінны лічыць сябе «вызваленым народам». Больш таго, як зазначыў Ул.Пуцін, «Чачэнская рэспубліка будзе цалкам аднаўлена». Прычым не сказаў, колькі часу і сродкаў для гэтага спатрэбіцца. Засталося незразумелым і тое, што маскоўская метраполія мае на ўвазе, калі гаворыць пра аднаўленне Чачні: ці гэта будзе Чачня, якую апісаў расейскі пісьменнік мінулага стагоддзя Леў Талстой, ці Чачня часу нараджэння Уладзіміра Пуціна, ці нейкая іншая?

Разам з тым, становіцца зразумелым, што Ул.Пуцін абяцае і адначасова пагражае вярнуць Чачню ў яе мінуўшчыну. Безумоўна, варыянты і сцэнары чачэнскай мінуўшчыны будуць распрацаваныя маскоўскімі чыноўнікамі, хоць і для чачэнцаў. Вось у што ператвараецца на практыцы інтэграцыя ўскраіны з маскоўскай метраполіяй.

Лёс чачэнцаў, забітых ці скалечаных падчас шматвекавой вайны, Ул.Пуцін пакінуў па-за ўвагай. Не заслужылі ягонай увагі і людзі, якія воляй маскоўскай метраполіі былі змешчаныя ў фільтрацыйныя лагеры.

Вось такія сумныя факты інтэграцыі з маскоўскай метраполіяй у мінулым і ў наш час.

Станіслаў Урбановіч

У пікеце адмоўлена, на некарэктнасць - указана

Старшыня Зельвенскага райвыканкама Л.Эльяшэвіч уласнаручна падпісаў адмову на дазвол у арганізацыі 9 чэрвеня пікету, які хацелі правесці грамадзяне Юрый Качук, Анатоль Стручынскі і Сяргей Карпееў. Пры гэтым кіраўнік выканаўчага камітэта звярнуў увагу названых жыхароў раённага цэнтра на «некарэктнасць і правакацыйны характар заявы».

Пікетоўшчыкі хацелі паведаміць мясцовай грамадскасці на гаротнае жыццё службовых асобаў райвыканкама, у прыватнасці, таго ж Л.Эльяшэвіча, які нядаўна прызначаны на пасаду і часова жыве ў інтэрнаце. Шпаркія тэмпы ўзвядзення ўласнага дома для старшыні з нейкіх прычын замарудзіліся. Вось актывісты няўрадавых грамадскіх арганізацый і вырашылі паруліцца і падчас пікета сабраць хаця б трохі грошай для дапамогі высокай службовай асобы, праявіць гуманнасць. Папярэднік з пасады сышоў, але даміну паспеў адгрохаць - будзь здароў! І прасілі няшмат ад «вертыкалі»: выдаць некалькі скрынаў, замацаваных выканкамаўскімі пячаткамі, «каб усё было чэсна».

Адначасова ўдзельнікі акцыі хацелі сабраць подпісы пад зваротам да прэзідэнта, звяртаючы ўвагу апошняга на невялікі заробак (усяго 77 тысяч рублёў у месяц) намесніцы старшыні Зэльвенскага райвыканкама спадарыні А.Коўш. Ну як не закінуць добрага слова пра руплівую работніцу раённага маштабу! Праяўляе клопат аб простым чалавеку дзень і ноч, паляпшае дабрабыт усіх і кожнага. Заробкі, сацыяльныя выплаты растуць штодня. Людзі маюць хлеб і да хлеба. Вакол такое шчасліве жыццё!..

Выканкам жа сурова паведамляе, што «пазначаныя ў звароце работнікі не маюць патрэбы ў прапанаванай вамі «дапамозе», у сувязі з чым у правядзенні мерапрыемства вам адмоўлена». Вось і рабі пасля гэтага дабро людзям!

Сцяпан Ярашчук

Спрошчаны працэдуры мытні

З першага чэрвеня на мытні Літвы пры праверцы часова ўвозімых тавараў выкарыстоўваецца кніжка (АТА). Карыстаючыся кніжкай АТА, суб'екты гаспадарання могуць увезці некаторыя тавары (апрача транспартных сродкаў) на мытную тэрыторыю краіны без аплаты пошліны імпарту і плацяжоў.

Пры афармленні працэдуры часовага ўвозу з кніжкай АТА не выкарыстоўваюцца забароны і абмежаванні эканамічнага характару. У параўнанні з ранейшым парадкам часовага ўвозу, працэдура АТА з'яўляецца больш простай і дае болей ільготаў для прадпрымальнікаў.

Ул. інф.

Панядзелак, 19

НАШЕ КИНО

9.05 Киноkалендарь. К юбилею Светланы Крючковой. Светлана Крючкова и Вахтанг Кикабидзе в лирической комедии Евгения Мезенцева "Ольга и Константин". 1984 г.
10.10 Вячеслав Тихонов в киноповести Станислава Ростоцкого "Белый Бим Черное Ухо". 2 серии. 1977 г.
13.05 Лев Дуров, Нина Русланова, Роман Филиппов, Елена Костина, Александр Стриженов, Георгий Вицин, Евгений Моргунов и Михаил Пуговкин в трагикомедии Василия Панина "Господа артисты". Украина - США. 1994 г.
14.35 Дело №... Михаил Боярский и Валентин Гафт в детективе Александра Муратова "Таможня". 1982 г.
15.50 КиНовости.
16.00 Сериал "Открытая книга". Фильм 1-й. 4-я серия.
17.05 Евгений Лазарев, Анатолий Ромашин и Ирина Бразгова в приключенческом фильме Валериу Гажиу "По волчьему следу". 1976 г.
18.35 Лекарство против стресса. Евгений Леонов, Алексей Грибов, Иван Дмитриев и Маргарита Назарова в эксцентрической комедии Владимира Фетина "Полосатый рейс". 1961 г.
20.00 Сериал "Вход в лабиринт". 4-я серия.
21.05 КиНовости.
21.15 Наталья Сайко и Леонид Филатов в кинодраме Ильи Авербаха "Голос". 1982 г.
22.45 Завтра в программе.
22.50 Лекарство против стресса. Любовь Орлова, Владимир Володин, Сергей Столяров и Павел Массальский в музыкальной комедии Григория Александрова "Цирк". 1936 г.

МИР КИНО

9.35 Киновости.
9.45 На тропе войны в "Мире кино". Дин Рид и Гойко Митич в вестерне Вернера Вальрота "Братья по крови" (ГДР).Д-13.
11.10 Жан-Поль Бельмондо, Ален Делон и Ванесса Паради в комедийном боевике Патриса Леконта "Один шанс на двоих" (Франция). Д-13.
13.00 Адам Сендлер и Дрю Бэрримор в романтической комедии Фрэнка Корачи "Певец на свадьбе" (США). Д-13.
14.35 Джейсон Вейтнен и Джеймс Файлдер в фильме Гилберта Кейтса "Конфессии: два лица зла" (США). Д-17.
16.05 КиНовости.
16.20 Патрик Суэйзи, Арт Малик и Ом Пури в драме Роланда Жоффе "Город удовольствий" (Франция - Великобритания - США). Д-13.
18.30 Роберт Кэррадайн и Мартин Шин в вестерне Кристофера Копполы "Вольный стрелок" (США). Д-13.
20.05 Мэй Уэст, Тимоти Далтон, Дом Де Луиз, Тони Кертис и Ринго Старр в комедии "Секстет" (Великобритания). Д-13. Премьера.
21.35 КиНовости.
21.45 Том Селлек, Элизабет МакГоверн и Уильям Атертон в триллере Джеффри Сакса "Разрушенная вера" (США). Д-13.
23.20 - 0.50 Майкл Рукер и Роберт Патрик в боевике Мартина Кьюнерта "Отряд спасения". (США). Д-13.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 "Еще неделя позади..."
10.10 "Шахматное обозрение"
10.40 Трофи-рейд "Золотое кольцо-2000"
11.00 Аэробика
11.25 "Пресс-центр". На чемпионате мира по современному пятиборью
11.40 Легкая атлетика. Международные соревнования "Мемориал братьев Знаменских". Передача из Санкт-Петербурга
15.40 "Пресс-центр"
15.55 Плавание. Летний чемпионат России и Всероссийские соревнования "Кубок Москвы". Прямая трансляция из бассейна спорткомплекса "Олимпийский"
18.45 "Пресс-центр"
19.00 "Железный фактор". Тележурнал
19.30 Хроника недели
20.00 Программа передач на завтра
20.05 "Большой ринг"
22.05 "На пути в Сидней"
22.50 Новости
23.05 "Железный фактор". Тележурнал

Аўторак, 20

НАШЕ КИНО

9.05 Сериал "Открытая книга". Фильм 1-й. 4-я серия.
10.10 КиНовости.
10.20 Евгений Лазарев, Анатолий Ромашин и Ирина Бразгова в приключенческом фильме Валериу Гажиу "По волчьему следу". 1976 г.
11.50 Лекарство против стресса. Евгений Леонов, Алексей Грибов, Иван Дмитриев и Маргарита Назарова в эксцентрической комедии Владимира Фетина "Полосатый рейс". 1961 г.
13.15 Сериал "Вход в лабиринт". 4-я серия.
14.20 Наталья Сайко и Леонид Филатов в кинодраме Ильи Авербаха "Голос". 1982 г.
15.50 КиНовости.
16.00 Сериал "Открытая книга". Фильм 1-й. 5-я серия.
17.05 Екатерина Максимова и Владимир Васильев в музыкальном фильме Александра Белинского и Владимира Васильева "Анюта". 1982 г.
18.15 Лекарство против стресса. Леонид Куравлев в комедии Александра Серого "Ты мне, я - тебе". 1976 г.
19.40 Сериал "Вход в лабиринт". 5-я серия.
20.45 КиНовости.
20.55 Юрий Шевчук в мистической драме Сергея Сельянова "Духов день". 1990 г.
22.45 Завтра в программе.
22.50 Жизнь замечательных людей. Владимир Белокуров в фильме Михаила Калатозова "Валерий Чкалов". 1941 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.
9.45 Майкл Рукер и Роберт Патрик в боевике Мартина Кьюнерта "Отряд спасения" (США). Д-13.
11.15 Патрик Суэйзи, Арт Малик и Ом Пури в драме Роланда Жоффе "Город удовольствий" (Франция - Великобритания - США). Д-13.
13.25 Роберт Кэррадайн и Мартин Шин в вестерне Кристофера Копполы "Вольный стрелок" (США). Д-13.
15.00 Мэй Уэст, Тимоти Далтон, Дом Де Луиз, Тони Кертис и Ринго Старр в комедии "Секстет" (Великобритания). Д-13.
16.30 Том Селлек, Элизабет МакГоверн и Уильям Атертон в триллере Джеффри Сакса "Разрушенная вера" (США). Д-13.
18.05 КиНовости.
18.20 Иларион Чобану в детективе Серджиу Николаеску "Чистыми руками" (Румыния - ФРГ). Д-13.
19.45 Экранизация. "Бэзил". Фильм Рады Бхарадвадж по роману Уилки Коллинза. В главных ролях: Кристиан Слейтер и Дерек Якоби (США - Великобритания). Д-17.
21.25 Уолтер Кокс и Ричард Линч в военном боевике Дэвида Прайора "Сила вторжения" (США). Д-13.
22.50-0.40 Жаклин Биссет, Валентина Кортезе и Жан-Пьер Омон в драме Франсуа Трюффо "Американская ночь" (Франция - Италия). Д-13.

СПОРТ

4.00 Баскетбол. Чемпионат НБА. Финал. "Лос-Анджелес Лейкерс" - "Индиана Пейсерс". 6-й матч. Прямая трансляция из США
По окончании трансляции в программе перерыв до 9.00
9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Баскетбол. Чемпионат НБА. Финал. "Лос-Анджелес Лейкерс" - "Индиана Пейсерс". 6-й матч. Передача из США
12.10 "Пресс-центр"
12.25 Аэробика
12.50 Хроника недели
13.20 "Железный фактор". Тележурнал
13.50 Плавание. Летний чемпионат России и Всероссийские соревнования "Кубок Москвы". День 1-й
15.20 "Шахматное обозрение"
15.55 Анатолийское ралли-200. Передача из Турции
16.15 "Пресс-центр"
16.30 Баскетбол. Чемпионат НБА. Финал. "Лос-Анджелес Лейкерс" - "Индиана Пейсерс". 6-й матч. Передача из США
19.10 "Звездный вторник"
20.00 Программа передач на завтра
20.10 "Пресс-центр"
20.25 Американский футбол. Обзор матчей Европейской лиги
21.00 "Короли бильярда"
21.30 "Лучшие атлеты века". Лидия Скобликова
22.15 Спортивное шоу "Snapple Superstars". В перерыве (23.00) - Новости

Серада, 21

НАШЕ КИНО

9.05 Сериал "Открытая книга". Фильм 1-й. 5-я серия.
10.10 КиНовости.
10.20 Екатерина Максимова и Владимир Васильев в музыкальном фильме Александра Белинского и Владимира Васильева "Анюта". 1982 г.
11.30 Лекарство против стресса. Леонид Куравлев в комедии Александра Серого "Ты мне, я - тебе". 1976 г.
12.50 Сериал "Вход в лабиринт". 5-я серия.
13.55 Юрий Шевчук в мистической драме Сергея Сельянова "Духов день". 1990 г.
15.50 КиНовости.
16.00 Сериал "Открытая книга". Фильм 2-й. 1-я серия.
17.05 Андрей Мартынов в приключенческом фильме Евгения Жигуленко "Без права на провал". 1984 г.
18.20 Киносреда. Ирония судьбы. Юрий Кузьменков, Евгений Стеблов, Евгений Весник, Елена Коренева, Инна Макарова и Екатерина Васильева в комедии Алексея Коренева "Вас вызывает Таймыр". 1970 г.
19.50 Евгений Матвеев, Зинаида Кириенко и Ольга Остроумова в мелодраме Евгения Матвеева "Любовь земная". 1974 г.
21.20 КиНовости.
21.30 Валерий Порошин и Борис Шувалов в кинодраме Леонида Белозоровича "Двое на голой земле". 1989 г.
22.40 Завтра в программе.
22.45 Николай Крючков, Николай Боголюбов и Лидия Смирнова в киноповести Александра Столпера и Бориса Иванова "Парень из нашего города". 1942 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.
9.45 Экранизация. "Бэзил". Фильм Рады Бхарадвадж по роману Уилки Коллинза. В главных ролях: Кристиан Слейтер и Дерек Якоби (США - Великобритания). Д-17.
11.25 Иларион Чобану в детективе Серджиу Николаеску "Чистыми руками" (Румыния - ФРГ). Д-13.
12.50 Жаклин Биссет, Валентина Кортезе и Жан-Пьер Омон в драме Франсуа Трюффо "Американская ночь" (Франция - Италия). Д-13.
14.45 Уолтер Кокс и Ричард Линч в военном боевике Дэвида Прайора "Сила вторжения" (США). Д-13.
16.05 КиНовости.
16.20 Синтия Ротрок в боевике Годфри Холла "Непокорная" (Гонконг). Д-17.
17.55 Дженнифер Джейсон Ли и Альберт Финни в мелодраме Агнешки Холланд "Площадь Вашингтона" (США). Д-13.
19.50 Гленн Форд, Тэд Прайор и Трейси Лордс в триллере Дэвида Прайора "Живой нерв" (США). Д-13.
21.20 КиНовости.
21.35 Тиль Швайгер в комедии "Самый желанный мужчина" (ФРГ). Д-17.
23.05-0.30 Джеймс Руссо, Гэри Бьюзи и Род Стайгер в криминальном фильме Джеймса Мерендино "Серьезное дело" (США). Д-13.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Американский футбол. Обзор матчей Европейской лиги
10.10 "Лучшие атлеты века". Лидия Скобликова
11.00 "Звездный вторник"
12.00 "Пресс-центр"
12.15 Аэробика
12.40 Плавание. Летний чемпионат России и Всероссийские соревнования "Кубок Москвы". День 2-й
14.35 Анатолийское ралли-200. Передача из Турции
14.55 "Пресс-центр"
15.10 "Короли бильярда"
15.40 "Мастер-класс". Шахматная школа
16.00 Плавание. Летний чемпионат России и Всероссийские соревнования "Кубок Москвы". День 3-й
18.00 "Пресс-центр"
18.15 "Спортивный глобус"
19.00 Современное пятиборье. Итоги чемпионата мира
20.00 "Пресс-центр"
20.15 Программа передач на завтра
20.20 Конный спорт. Конкур. Кубок России-200. Передача из конно-спортивного комплекса "Битца". День 1-й
21.20 Теннис. Накануне Уимблдонского турнира. "История Уимблдона"
22.30 Настольный теннис. Чемпионат Европы. Парные финалы. Передача из Германии. В перерыве (23.00) - Новости

Чацвер, 22

НАШЕ КИНО

9.05 Сериал "Открытая книга". Фильм 2-й. 1-я серия.
10.15 КиНовости.
10.25 Андрей Мартынов в приключенческом фильме Евгения Жигуленко "Без права на провал". 1984 г.
11.40 Киносреда. Ирония судьбы. Юрий Кузьменков, Евгений Стеблов, Евгений Весник, Елена Коренева, Инна Макарова и Екатерина Васильева в комедии Алексея Коренева "Вас вызывает Таймыр". 1970 г.
13.05 Евгений Матвеев, Зинаида Кириенко и Ольга Остроумова в мелодраме Евгения Матвеева "Любовь земная". 1974 г.
14.35 Валерий Порошин и Борис Шувалов в кинодраме Леонида Белозоровича "Двое на голой земле". 1989 г.
15.50 КиНовости.
16.00 Сериал "Открытая книга". Фильм 2-й. 2-я серия.
17.20 Александр Михайлов, Владимир Шевельков, Вера Сотникова и Ирина Мирошниченко в кинодраме Игоря Вознесенского "Признать виновным". 1983 г.
18.40 Евгений Матвеев, Зинаида Кириенко, Ольга Остроумова, Юрий Яковлев и Валерия Заклунная в кинороманe Евгения Матвеева "Судьба". 2 серии. 1977 г.
21.20 КиНовости.
21.30 Людмила Гурченко в музыкальном фильме Виктора Бутурлина "Аплодисменты, аплодисменты..." 1984 г.
22.45 Завтра в программе.
22.50 Иван Переверзев, Андрей Файт и Леонид Кмит в приключенческом фильме Владимира Брауна "Морской ястреб". 1941 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.
9.45 Тиль Швайгер в комедии "Самый желанный мужчина" (ФРГ). Д-17.
11.15 Джеймс Руссо, Гэри Бьюзи и Род Стайгер в криминальном фильме Джеймса Мерендино "Серьезное дело" (США). Д-13.
12.45 Календарь "Мира кино". Мэрил Стрип.
13.05 Синтия Ротрок в боевике Годфри Холла "Непокорная" (Гонконг). Д-17.
14.35 Дженнифер Джейсон Ли и Альберт Финни в мелодраме Агнешки Холланд "Площадь Вашингтона" (США). Д-13.
16.30 КиНовости.
16.45 Майкл Дудикофф и Фредерик Форрест в боевике Эндрю Стивенса "Опасное погружение" (США). Д-13.
18.15 Календарь "Мира кино". Мэрил Стрип.
18.30 Мэрил Стрип и Клинт Иствуд в мелодраме "Мосты округа Мэдисон" (США). Д-13.
20.40 КиНовости.
20.55 Сильвестр Сталлоне, Майкл Кейн, Макс фон Сюдов, а также Пеле в военно-приключенческом фильме Джона Хьюстона "Побег к победе" (США). Д-13.
22.50 - 0.20 Карина Ломбард, Мария Кончита Алонсо и Дэмиан Чапа в криминальном фильме Дафны Эдвардс "Шаги" (Швеция). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Современное пятиборье. Итоги чемпионата мира
10.40 Конный спорт. Конкур. Кубок России-200. Передача из конно-спортивного комплекса "Битца". День 1-й
11.40 "Мастер-класс". Шахматная школа
12.00 "Пресс-центр"
12.15 Аэробика
12.40 Плавание. Летний чемпионат России и Всероссийские соревнования "Кубок Москвы". День 4-й
14.10 Теннис. Накануне Уимблдонского турнира. "История Уимблдона"
15.20 "Пресс-центр"
15.35 "Короли бильярда"
16.05 Плавание. Летний чемпионат России и Всероссийские соревнования "Кубок Москвы". День 5-й
17.45 "Фестиваль Экстремальной энергии"
18.00 "Пресс-центр"
18.15 "Мир скорости". Тележурнал
18.45 Баскетбольное обозрение НБА
19.30 "Теннис АТР". Тележурнал
20.00 "Пресс-центр"
20.15 Программа передач на завтра
20.20 Легкая атлетика. Накануне старта "Золотой Лиги"
20.40 Конный спорт. Конкур. Кубок России-200. Передача из конно-спортивного комплекса "Битца". День 2-й
21.40 Настольный теннис. Чемпионат Европы. Одиночные финалы. Передача из Германии
23.15 Новости
23.30 "Теннис АТР". Тележурнал
0.00 Баскетбольное обозрение НБА
0.30 "Мир скорости". Тележурнал

Пятніца, 23

НАШЕ КИНО

9.05 Сериал "Открытая книга". Фильм 2-й. 2-я серия.
10.25 КиНовости.
10.35 Александр Михайлов, Владимир Шевельков, Вера Сотникова и Ирина Мирошниченко в кинодраме Игоря Вознесенского "Признать виновным". 1983 г.
11.55 Евгений Матвеев, Зинаида Кириенко, Ольга Остроумова, Юрий Яковлев и Валерия Заклунная в кинороманe Евгения Матвеева "Судьба". 2 серии. 1977 г.
14.35 Людмила Гурченко в музыкальном фильме Виктора Бутурлина "Аплодисменты, аплодисменты..." 1984 г.
15.50 КиНовости.
16.00 Черно-белое золото. Леонид Быков в комедии Анатолия Граника "Максим Перепелица". 1955 г.
17.25 Мультфильм "Шурале". 1987 г.
17.35 Мирина Зудина, Николай Стоцкий, Татьяна Доронина и Лариса Удовиченко в мелодраме Георгия Натансона "Валентин и Валентина". 1985 г.
19.05 Киножурнал.
19.20 Человек с ружьем. Олег Стриженов, Михаил Жигалов, Василий Лановой и Георгий Юматов в приключенческом фильме Бориса Григорьева "Приступить к ликвидации". 1983 г.
21.10 КиНовости.
21.20 Лекарство против стресса. Светлана Немоляева, Кирилл Лавров и Юрий Томошевский в комедии Юрия Мамина и Аркадия Тигая "Горько!" 1998 г.
22.55 Завтра в программе.
23.00 Валентина Талызина в кинодраме Сергея Бодрова "Непрофессионалы". 1985 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.
9.45 Карина Ломбард, Мария Кончита Алонсо и Дэмиан Чапа в криминальном фильме Дафны Эдвардс "Шаги" (Швеция). Д-17.
11.15 Майкл Дудикофф и Фредерик Форрест в боевике Эндрю Стивенса "Опасное погружение" (США). Д-13.
12.45 Мэрил Стрип и Клинт Иствуд в мелодраме "Мосты округа Мэдисон" (США). Д-13.
14.55 Сильвестр Сталлоне, Майкл Кейн, Макс фон Сюдов, а также Пеле в военно-приключенческом фильме Джона Хьюстона "Побег к победе" (США). Д-13.
16.50 КиНовости.
17.05 Майкл Бин и Мэтт Крейвен в приключенческом фильме Фрэнка Роддама "К-2" (Великобритания - Япония - США). Д-13.
19.00 Кевин Клайн и Сигурни Уивер в комедии Айвана Райтмана "Дэйв" (США). С.
20.45 Фрэнк Загарино и Оливер Рид в боевике "Мститель" (США). Д-17.
22.15 КиНовости.
22.25 Тим Роббинс, Стивен Джеффрис и Шири Джей Уилсон в романтической комедии Джеймса Фроли "Безумное пари" (США). Д-17. Премьера.
23.55 - 1.30 Питер Фонда, Гэри Бьюзи и Фред Уильямсон в детективном триллере "Ночной звонок" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Баскетбольное обозрение НБА
10.10 "Теннис АТР". Тележурнал
10.40 "Мир скорости". Тележурнал
11.10 Легкая атлетика. Накануне старта "Золотой Лиги"
11.30 Быстрые шахматы. "Турнир Гигантов"
12.00 "Пресс-центр"
12.15 Аэробика
12.40 Конный спорт. Конкур. Кубок России-200. Передача из конно-спортивного комплекса "Битца". День 2-й
13.40 Плавание. Летний чемпионат России и Всероссийские соревнования "Кубок Москвы". День 6-й. В перерыве (15.00) - "Пресс-центр"
16.50 Баскетбольное обозрение WNBA
17.20 "Пресс-центр"
17.35 Конный спорт. Конкур. Кубок России-200. Передача из конно-спортивного комплекса "Битца". День 3-й
19.05 Теннис. Накануне Уимблдонского турнира. "Золотое десятилетие Уимблдона"
20.00 "Пресс-центр"
20.15 Программа передач на завтра
20.20 Быстрые шахматы. "Турнир Гигантов"
20.55 Легкая атлетика. Международные соревнования IAAF Golden League "Gaz de France". Прямая трансляция из Франции
23.20 Новости
23.35 "Тайский бокс"

Субота, 24

НАШЕ КИНО

9.05 Черно-белое золото. Леонид Быков в комедии Анатолия Граника "Максим Перепелица". 1955 г.
10.30 Мультфильм "Шурале". 1987 г.
10.40 Мирина Зудина, Николай Стоцкий, Татьяна Доронина и Лариса Удовиченко в мелодраме Георгия Натансона "Валентин и Валентина". 1985 г.
12.10 Киножурнал.
12.25 Человек с ружьем. Олег Стриженов, Михаил Жигалов, Василий Лановой и Георгий Юматов в приключенческом фильме Бориса Григорьева "Приступить к ликвидации". 1986 г.
14.15 КиНовости.
14.25 Лекарство против стресса. Светлана Немоляева, Кирилл Лавров и Юрий Томошевский в комедии Юрия Мамина и Аркадия Тигая "Горько!" 1998 г.
16.00 Виталий Соломин, Юрий Соломин, Василий Шукшин, Ефим Копелян и Михаил Кокшенов в кинороманe Виктора Трегубовича "Даурия". 1-я серия. 1971 г.
17.30 Мультфильм "Серый волк энд Красная Шапочка". 1990 г.
17.55 Евгений Киндинов, Елена Коренева, Ирина Купченко, Иннокентий Смоктуновский и Александр Збруев в романтической мелодраме Андрея Кончаловского "Романс о влюбленных". 2 серии. 1974 г.
20.05 Лекарство против стресса. Ирина Муравьева, Татьяна Васильева, Александр Абдулов, Леонид Куравлев, Михаил Кокшенов и Владимир Носик в комедии Геральда Бежанова "Самая обаятельная и привлекательная". 1985 г.
21.25 Михаил Глузский, Маргарита Терехова и Марина Неелова в кинодраме Ильи Авербаха "Монолог". 1972 г.
23.00 Завтра в программе.
23.05 Сергей Маковецкий, Рената Литвинова, Иван Охлобыстин и Олег Табаков в трагифарсе Киры Муратовой "Три истории". 1997 г. Д-17.

МИР КИНО

9.35 Питер Фонда, Гэри Бьюзи и Фред Уильямсон в детективном триллере "Ночной звонок" (США). Д-17.
11.10 Календарь "Мира кино". Клод Шаброль.
11.30 Майкл Бин и Мэтт Крейвен в приключенческом фильме Фрэнка Роддама "К-2" (Великобритания - Япония - США). Д-13.
13.20 Фрэнк Загарино и Оливер Рид в боевике "Мститель" (США). Д-17.
14.45 Тим Роббинс, Стивен Джеффрис и Шири Джей Уилсон в романтической комедии Джеймса Фроли "Безумное пари" (США). Д-17.
16.20 Кевин Клайн и Сигурни Уивер в комедии Айвана Райтмана "Дэйв" (США). С.
18.10 Календарь "Мира кино". Клод Шаброль.
18.25 Каспер Ван Дин и Джейн Марч в приключенческом фильме Карла Шенкеля "Тарзан и затерянный город" (США - ФРГ). Д-13.
19.50 Сделано в Голливуде. 1981 г.
20.15 Филипп Нуаре, Бернар Жиродо и Лаура Бетти в трагикомедии "Марианна Укрия" (Португалия - Франция - Италия). Д-17. Премьера.
22.00 Дэниэл Бернхард в боевике "Кровавый спорт. Черное кумитэ" (США). Д-13.
23.30 - 1.40 Джули Эндрюс, Роберт Престон, Джеймс Гарнер и Лесли Энн Уоррен в музыкальной комедии Блэйка Эдвардса "Виктор, Виктория" (США - Великобритания). Д-13.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Баскетбольное обозрение WNBA
10.10 Теннис. Накануне Уимблдонского турнира. "Золотое десятилетие Уимблдона"
11.05 Быстрые шахматы. "Турнир Гигантов"
11.35 "Мир скорости". Тележурнал
12.05 "Пресс-центр"
12.20 Аэробика
12.45 Конный спорт. Конкур. Кубок России-200. Передача из конно-спортивного комплекса "Битца". День 3-й
14.15 "Лучшие атлеты века". Лидия Скобликова
15.00 "Пресс-центр"
15.15 Легкая атлетика. Международные соревнования IAAF Golden League "Gaz de France"
17.40 "Пресс-центр"
17.55 Современное пятиборье. Итоги чемпионата мира
18.55 Теннис. Накануне Уимблдонского турнира. "Уимблдон от А до Я"
19.50 "Пресс-центр"
20.10 Быстрые шахматы. "Турнир Гигантов"
20.40 "На пути в Сидней"
21.25 "Фестиваль Экстремальной энергии"
21.45 Новости
22.00 Профессиональный бокс. Матч Майк Тайсон - Луи Саварис. Прямая трансляция из Шотландии

Нядзеля, 25

НАШЕ КИНО

9.05 Мультфильм "Серый волк энд Красная Шапочка". 1990 г.
9.30 Евгений Киндинов, Елена Коренева, Ирина Купченко, Иннокентий Смоктуновский и Александр Збруев в романтической мелодраме Андрея Кончаловского "Романс о влюбленных". 2 серии. 1974 г.
11.40 Лекарство против стресса. Ирина Муравьева, Татьяна Васильева, Александр Абдулов, Леонид Куравлев, Михаил Кокшенов и Владимир Носик в комедии Геральда Бежанова "Самая обаятельная и привлекательная". 1985 г.
13.00 Михаил Глузский, Маргарита Терехова и Марина Неелова в кинодраме Ильи Авербаха "Монолог". 1972 г.
14.35 Виталий Соломин, Юрий Соломин, Василий Шукшин, Ефим Копелян и Михаил Кокшенов в кинороманe Виктора Трегубовича "Даурия". 1-я серия. 1971 г.
16.00 Виталий Соломин, Юрий Соломин, Василий Шукшин, Ефим Копелян и Михаил Кокшенов в кинороманe Виктора Трегубовича "Даурия". 2-я серия. 1971 г.
17.30 Александр Галибин, Геннадий Богачев и Ольга Волкова в комедийной новелле "Скрепки". (Из киноальманаха "Исключения без правил". 1986 г.).
17.45 Лекарство против стресса. Олег Янковский и Евгения Глушенко в лирической комедии Сергея Микаэляна "Влюблен по собственному желанию". 1982 г.
19.10 Дело №... Петр Вельяминов, Галина Польских и Алексей Жарков в детективе Вениамина Дормана "Ночное происшествие". 1980 г.
20.40 Приз "Ника". Наталья Негода в кинодраме Василия Пичула "Маленькая Вера". 2 серии. 1988 г.
22.50 Завтра в программе.
22.55 Человек с ружьем. Олег Фатюшин, Александр Абдулов, Александр Пороховщиков и Игорь Кваша в боевике Марка Айзенберга "Живая мишень". 1990 г.

МИР КИНО

9.35 Дэниэл Бернхард в боевике "Кровавый спорт. Черное кумитэ" (США). Д-13.
11.10 Сделано в Голливуде. 1981 г.
11.35 Каспер Ван Дин и Джейн Марч в приключенческом фильме Карла Шенкеля "Тарзан и затерянный город" (США - ФРГ). Д-13.
13.00 Джули Эндрюс, Роберт Престон, Джеймс Гарнер и Лесли Энн Уоррен в музыкальной комедии Блэйка Эдвардса "Виктор, Виктория" (США - Великобритания). Д-13.
15.10 Филипп Нуаре, Бернар Жиродо и Лаура Бетти в трагикомедии "Марианна Укрия" (Португалия - Франция - Италия). Д-17.
16.55 Лизель Мэттьюс, Лайам Каннингэм и Элеонор Брон в фильме-сказке Альфонсо Куарона "Маленькая принцесса" (США). С.
18.30 Мелодрама Ежи Гоффмана "Знахарь" (Польша). Д-13.
20.40 Джек Леммон, Уолтер Маттау и Софи Лорен в романтической комедии Ховарда Дейтча "Ворчливые старики-2" (США). Д-13.
22.20 Календарь "Мира кино". Сидни Люмет.
22.35 Джейн Фонда, Джефф Бриджес и Рауль Хулия в триллере Сидни Люмета "На следующее утро" (США). Д-13.
0.15 Жюли Дельпи и Том Эверетт Скотт в комедии ужасов Энтони Уоллера "Американский оборотень в Париже" (Великобритания - США - Нидерланды - Люксембург - Франция). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 "На пути в Сидней"
10.25 Теннис. Накануне Уимблдонского турнира. "Уимблдон от А до Я"
11.20 Быстрые шахматы. "Турнир Гигантов"
11.50 "Кто они, чемпионы?"
12.10 "Пресс-центр"
12.25 Чемпионат России по кольцевым автогонкам. Прямая трансляция из Санкт-Петербурга. В перерыве (15.15)- "Пресс-центр"
16.10 Профессиональный бокс. Матч Майк Тайсон-Луи Саварис
19.10 "Пресс-центр"
19.25 Программа передач на завтра
19.30 "Еще неделя позади..."
20.00 Американский футбол. Чемпионат Европейской лиги. World Bowl-200. Прямая трансляция из Германии
23.00 Новости
23.15 Быстрые шахматы. "Турнир Гигантов"

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

√Каляровы тэлевізар «ЦТ-411», крэсла-ложак. Танна. Тэл. 5-17-72 (пасля 18.00).

√Лічыльнікі гарачай і халоднай вады (вытв. Уладзімірскага завода «Точмаш») у камплекце з фільтрамі і вентылямі. Тэл. 72-29-38 (пасля 17.00).

√Пральную машыну-аўтамат (вытв.Германіі), б/у. Танна. Тэл. 73-00-00 (аб.95352).

√Дробную бульбу. Тэл. 44-69-03.

√Халадзільнік «Мінск-16» б/у. Тэл. 74-37-16.

√Гараж па вуліцы Перамогі; халадзільнік «Мінск-10», б/у; задняе шкло да ВАЗ-2106. Тэл. 5-66-52.

√TV-антэны, карнізы вытворчасці Польшчы, гімнастычную (шведскую) лесвіцу. Танна. Магчыма дастаўка. Тэл. 6-99-43 (пасля 15.00).

√Двухпакаёвую кватэру ў в.Касцюковічы Магілёўскай вобласці. Тэрмінова. Танна. Тэл. (8-02240) 5-25-22.

Дачу ў в.Жылічы, побач - бярозавы гай, рэчка Нёман. Тэл. 44-39-53.

√Дачу ў раёне вёскі Навумавічы, а таксама канапу-ложак і два крэслы-ложкі. Тэл. 76-19-29.

√Драўляны дом (2 км ад Ваўкавыска) ці мяняю на аўтамабіль. Тэл. у Ваўкавыску 5-28-89.

Халадзільнік «Снайге-15Е», б/у, а таксама шыны і лабавое шкло ад «Масквіча-2140». Тэл. 44-39-70.

√Раздзяляльнік паралельных тэлефонных ліній з пераадрасоўкай гудкоў, унутранай сувяззю, без праслухоўвання. Тэл. у Менску (017) 253-14-47.

√Дзіцячы ровар у добрым стане, б/у; надзіманыя колы «Нёман-4» . Тэл. 47-18-21.

√Фірмовыя нямецкія ролікавыя канькі, б/у, у добрым стане (памер 40-42). Тэл. 2-28-86.

√Фаеркі і пераключальнікі да электраплітаў. Тэл. 2-94-94.

√Тэлефон, друкарскую машынку, музычны цэнтр «Романтика-201-стерео», падстаўку пад акварыум і тэрмарэгулятар да яго, калонкі - 10АС. Тэл. 47-00-16.

√Кацёл для лазні. Тэл. 6-01-59.

√Металічную цяпліцу. Тэл. 75-33-55.

КУПЛЮ

√Настольную лампу, новую альбо б/у, абавязкова - у працоўным стане, невысокую, з выключальнікам, зручную ў карыстанні. Тэл. 6-69-65 (пасля 17.00).

√Факсімільнае выданьне Статуту ВКЛ 1588 году, граматыку Б.Тарашкевіча, кнігу «Летапісы і хронікі» зь серыі «Беларускі кнігазбор». Тэл. 5-36-02 (запрасіць Юлію).

√Апарат па вырабу цукровай ваты. Тэл. у Ваўкавыску 5-28-89.

Два металічныя абручы для заняткаў гімнастыкай, не абавязкова новыя. Танна. Тэл. 72-37-14 (працоўны, з 10.00 да 18.00, акрамя серады і выхадных, запрасіць Святлану).

√Дзве кухонныя навясныя шафы, б/у; маленькую канапу, новую. Танна. Тэл. 6-30-85.

√Дом ці зямельны надзел у Гродне. Кошт - да 5 000 у.а., прапануйце розныя варыянты; дакументы на інпамарку. Тэл. 5-17-72 (пасля 18.00).

√Пыласос, б/у, на запчасткі. Тэл. 6-45-74.

√Лінолеум (9 кв.м), дачу альбо дачны ўчастак. Тэл. 6-46-32.

√Камень, фундаментныя блокі. Тэл. у Скідалі 99-56-64 (з 22.00 да 23.00).

√Куплю наступныя выданні: 1) «Беларуская энцыклапедыя» т.1; 2) «Ілюстраваная храналагія гісторыі Беларусі» т.1; 3) «Энцыклапедыя гісторыі Беларусі», т.4; 4) Энцыклапедычны даведнік «Беларусь». На абмен прапаную: 1) Міхась Ткачоў «Замкі і людзі»; 2) Кастусь Тарасаў «Памяць пра легенды»; 3) Генадзь Сагановіч «Невядомая вайна»; 4) кніжкі з серыі «Нашы славутыя землякі». Тэл. 47-24-00.

Антыкварыят, старыя манеты, узнагароды, гадзіннікі. Тэл. 72-02-26.

√Імпартны лёгкі фоташтатыў. Тэл. 33-59-87.

МЯНЯЮ

√Аднапакаёвую кватэру ў Барысаве (ёсць тэлефон, склеп) на жыллё ў Ваўкавыску. Тэл. (01777) 4-33-25.

ПАСЛУГІ

√Набор тэкстаў, табліцаў на камп'ютары. Раздрукоўка на струйным альбо матрычным прынтары. Танна. Не абавязкова на Вашай паперы. Тэл. 93-53-56.

√Рэпетытарства, кантрольныя і курсавыя работы па беларускай мове і літаратуры. Тэл. 6-67-55.

Неўрапатолаг першай катэгорыі
Я.І.Кухта
Лячэнне захворванняў астэахандрозу пазваночніка (радыкулітаў, пляксітаў, перыяртрозаў ды іншых). Звяртацца на адрас: вул.Багуцкага, 2а (інтэрнат КБМ), канцавы прыпынак аўтобусаў N8, N15. Магчыма лячэнне па выкліку на дом. Тэл. 39-96-76 (да 9.00 і пасля 20.00); 39-00-01 (у любы зручны час). Ліц. N581 МАЗ ад 25.03.1998 да 2003 года.

√Рэпетытарства па фізіцы. Дапамагу ў рашэнні задачаў, кантрольных работаў. Тэл. 76-55-14 (запрасіць Юрыя).

Рамонт каляровых тэлевізараў. Устаноўка ПАЛ, дыстанцыйнага кіравання, тэлетэксту. Ліц. N1243, выдадзеная МП да 2004 года. Тэл. 31-37-05.

√Кантрольныя і курсавыя работы (энергазабеспячэнне, энергазберажэнне). Тэл. 5-92-07 (пасля 18.30, запрасіць Васіля).

√Зраблю падшыўку дакументаў (бухгалтарскіх, вытворчых, кадравых). Тэл. 75-47-22.

√Усё па гісторыі. Тэл. 47-35-26.

√Балгарская, беларуская мовы: пераклады, індывідуальнае навучанне. Тэл. 2-85-77.

√Абследаванне і лячэнне хранічных захворванняў па метадыцы Р.Фоля. Ліц. МЗ РБ N224 да 30.XII.2001 года. Тэл. (8-017) 258-88-14.

√Відэаздымка. Якасна выканаем работы па стварэнню відэафільма пра Ваш лёс, юбілей, прэзентацыі. Ліц. N613, выдадзеная МК да 2004 года. Выяжджаем на месца здымкі на сваім транспарце. Тэл. у Ваўкавыску 2-34-86.

Доктар С.Каляда
Інтэнсіўная псіхатэрапія алкагалізму, залішняй вагі. Найноўшыя методыкі. Тэл. 74-35-46 (да 18.00). Ліц. N796 па 23 сакавіка 2004 г., МЗ РБ.

√Камп'ютарны набор, сканіраванне, раздрукоўка на лазерным прынтары. Тэл. 5-36-02 (запрасіць Юлію).

РОЗНАЕ

√Шукаю працу перакладчыка (польскую і балгарскую мовы ведаю дасканала) альбо іншую сур'ёзную працу. Тэл. 2-85-77.

Шукаю працу па абіўцы мяккай мэблі. Забяру непатрэбную старую мэблю. Тэл. 44-39-15.

√Шукаю працу па рамонту пыласосаў. Тэл. 6-45-74.

√Шукаю працу па зборцы мяккай мэблі, вырабу балконных рамаў. Тэл. 2-94-94.

√Шукаю майстра па копцы калодзежа ці па прабіццю калонкі. Тэл. у Скідалі 99-56-64 (з 22.00 да 23.00).

Шукаю працу па падшыўцы і падклейванню падэшваў у абутку. Тэл. 31-77-41 (у любы зручны для вас час).

√Шукаю працу па зборцы і навесцы мэблі. Тэл. 2-94-94. Жанчына тэрмінова шукае любую в/а працу за мяжой (Германія, Чэхія, Польшча). Пісаць на адрас: 230019, г.Гродна, вул.Захарава, паштовае аддзяленне 19, прад'яўніцы пашпарта МС 0183290.

√Магу параіць, як зрабіць фігуру прывабнай. Тэл. 76-50-62.

√Ахвотныя атрымаць новую кнігу Міколы Ермаловіча «Беларуская дзяржава Вялікае Княства Літоўскае» дашліце замову, свой дакладны адрас і 2200 рублёў Алесю Міхайлавічу Сабаленку на адрас: 220131, г.Менск, п/с 268. Кнігу атрымаеце праз пошту. У Менску кнігу М.Ермаловіча заўжды можна набыць у сядзібе ТБМ, што па вуліцы Румянцава,13.

√«Голас Краю» - газета беларускіх нацыяналістаў. Замаўляйце: 220037, г.Менск, а/с 49; E-mail: spa_kraj@hotmail.com

Шукаю працу па нарэзцы пратэктару шынаў легкавых, грузавых машынаў усіх марак. Тэл. 44-39-15.

√Шукаю працу на даму. Сартаванне, упакоўка. Просьба інтым не прапаноўваць. Тэл. 76-39-71.

√Выстава аўдыё-відэа-кнігапрадукцыі працуе па новым адрасе: г.Гродна, вул. К.Маркса, 11, 2-і паверх. Чакаем вас кожны панядзелак і сераду з 17 да 20 гадзін.

√Вы сапраўды станеце яшчэ прыгажэйшымі, мілыя прадстаўніцы цудоўнай паловы чалавецтва, калі зробіце прычоску ці стрыжку, меліраванне альбо пафарбуеце валасы ў цырульні, якая месціцца ў будынку магазіна «Спорттовары», - «У Элізы». Дзяўчаты ў гэтай цырульні, што насупраць чыгуначнага вакзала, працуюць штодня, акрамя нядзелі. З панядзелка па пятніцу - з 8.00 да 20.00, у суботу - з 8.00 да 14.00. Нумар тэлефона для папярэдняга запісу: 47-36-37. І папершаму найлепшы майстар - Алена. Самая акуратная, добразычлівая, ветлівая, дабрадушная, тактычная, добрасумленная. Алена сапраўды ўлюбёная ў сваю справу, якую выконвае надзвычай якасна і з душою, каб не толькі вам, але і самой падабалася! Першакласная цырульніца! Завітайце ў цырульню «У Элізы» - і вы ўпэўніцеся: дзяўчаты, якія там працуюць, - і асабліва Алена - сапраўдныя чараўніцы!

√Студэнцкі білет на імя студэнта ГрДзУ С.Скібскага за нумарам 95751 лічыць несапраўдным.

√Дыплом N011914, выдадзены на імя Аляксея Уладзіміравіча Рунге аб заканчэнні ПТВ-127 хімікаў лічыць несапраўдным.

√Супрацоўнікі рэдакцыі ПАГОНІ нагадваюць чытачам, якія дасылаюць аб'явы ў рубрыку «Знаёмствы», пра неабходнасць указваць напрыканцы купона нумар паштовага аддзялення сувязі і сваёй абаненцкай скрыні альбо пакідаць наступную інфармацыю: індэкс паштовага аддзялення, «да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта ці іншага дакумента...». Гэта дасць усе падставы меркаваць, што абвесткі наконт знаёмстваў належаць менавіта вам, паважаныя чытачы, а не тым, хто жадае з вас пажартаваць.

ЗНАЁМСТВЫ

√Прывабная жанчына да 30 гадоў пазнаёміцца з самастойным, заможным мужчынам да 45 гадоў дзеля ўзаемавыгадных сустрэчаў. Пісаць на адрас: 230019, г.Гродна, вул. Захарава, паштовае аддзяленне 19, прад'яўніцы пашпарта МС 0183290.

√32-гадовая жанчына-шатэнка, якая мае вышэйшую адукацыю, жадае пазнаёміцца з мужчынам. Пішыце на адрас: 230001, г.Гродна, да запатрабавання, прад'яўніцы пашпарта КН 0137530.

√Для стварэння сям'і жадаю знайсці прыстойную жанчыну, якая мае жылплошчу. Пра сябе: узрост - 33 гады, рост - 165 см; жанаты не быў, па нацыянальнасці - беларус, па гараскопу - Скарпіён. Чакаю лісты на адрас: 230025, г.Гродна, Галоўпаштамт, да запатрабавання, п/п IV-ДР N706368.

ВІНШАВАННІ

√**Першасная арганізацыя СП ААТ «Альформа»** віншуе самага разумнага і бездакорнага юрыста ў горадзе Гродна *Вячаслава Міхайлавіча Бялько* з Днём нараджэння! Жадаем здароўя, шчасця, удачы ва ўсіх справах!

√*Матуля!* Віншуем цябе з Днём нараджэння! Жадаем табе моцнага здароўя, поспехаў ва ўсім і дабрабыту! Мы цябе вельмі кахаем і перажываем за цябе!

Каця, Света, тата

√Дарагі *Славачка!* Віншую цябе з Днём нараджэння! Жадаю табе заставацца такім, які ты ёсць, кахаць і быць каханым! Моцнага табе здароўя! Хай ўсе твае жаданні і мроі спраўдзяцца! Дзякуй табе за тое, што ты ёсць, за тое, што ты робіш для нас!

Ірына

Падтрымаем беларускамоўныя выданьні!

Апошнім часам меншае наклад беларускамоўных выданьняў у нашай краіне. Сёньня нават такія дэмакратычныя газэты, як «Народная Воля» ды «Наша свабода» друкуюцца на дзьвюх мовах. І трэба заўважыць, што публікацыі на рускай мове, на жаль, пераважаюць.

Але ж будучыня за Беларусьсю! І гэта яскрава засьведчылі вынікі апошняга перапісу насельніцтва нашай краіны.

Таму ТБМ заклікае чытачоў ПАГОНІ падчас падпіснай кампаніі падтрымаць менавіта цалкам беларускамоўныя выданьні праз падпіску ды падпісацца на II паўгодзьдзе адразу на дзьве дэмакратычныя культурна-асьветніцкія газэты ПАГОНЯ і «Наша слова» (газэта ТБМ, штотыднёвік, індэкс 63865/2, кошт на шэсьць месяцаў - 942 рублі). Тыя ж, хто прынясе (альбо дашле на адрас Сядзібы ТБМ, што ў Менску па вуліцы Румянцава,13, 220005) падпісныя квіткі на абедзьве газэты, атрымаюць у якасьці прэзэнту прыстойную кніжку на беларускай мове.

Беларускую газэту - кожнай беларускай сям'і!

Сакратарыят ТБМ

Гарадзенскі ўікэнд

Гісторыка-археалагічны музей. Стары замак. Выстава «Гродна, адкрыты археолагамі». Авальная зала. Выстава - «Медны посуд XVIII - пачатак XX стагоддзяў». Сенатарская зала. Дзейнічае экспазіцыя «Зброя мінулых стагоддзяў».

Галерэя «У Майстра» (вул. Кірава, 14). Сумесная выстава мастакоў.

Выставачная зала Саюза мастакоў. Выстава мастакоў-удзельнікаў III Усебеларускага фестываля нацыянальных культураў «Фэст-2000».

Музей Гісторыі Гарадніцы (вул. Ажэшкі, 37). Выстава батыку вучняў восьмага класа сярэдняй школы N31.

Дызайн-галерэя «Раскоша» (вул. Ажэшкі, 39а). Выстава антыкварыяту, керамікі, шкла, скуры і твораў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва.

Музей Максіма Багдановіча запрашае з 10.00 да 18.00. Дзейнічае выстава, прысвечаная Францішку Багушэвічу. Выходныя дні: нядзеля, панядзелак.

Тэатр лялек. 16 чэрвеня - «Алі-Баба і разбойнікі». Пачатак спектакля ў 11.00. 18 чэрвеня - «Сіндбад-мараход». Пачатак спектакля ў 12.00.

Драмтэатр. 23 чэрвеня - канцэрт Аляксандра Малініна. Пачатак у 19.00.

Моладзевыя дыскатэкі

Кінатэатр імя Пушкіна - з 22.00 да 24.00 (у пятніцу), з 22.00 да 01.00 (у суботу), з 22.00 да 24.00 (у нядзелю).

Кінатэатр «Усход» - з 22.00 да 24.00 (у пятніцу), з 22.00 да 01.00 (у суботу), з 22.00 да 24.00 (у нядзелю). Штодня працуе пракат відэакасетаў, більярд, камп'ютарныя гульні.

Кінатэатр «Кастрычнік» - з 22.00 да 01.00 (акрамя панядзелка і аўторка). Працуе кафэ-бар (серада - нядзеля).

Палац «Юнацтва» - з 20.00 да 01.00.

Палац тэкстыльшчыкаў - з 20.00 да 24.00 (у пятніцу), з 20.00 да 01.00 (у суботу), з 20.00 да 01.00 (у нядзелю).

Калізей-2000. Начны клуб адчынены з 23.00 да 05.00, акрамя панядзелка - танцавальныя і стрыптыз-шоу. Рэстаран працуе з 12.00 да 05.00.

Гатэль «Нёман». Начны клуб-казіно «777». Дзейнічае бар, танцавальнае шоу, казіно. Клуб адчынены з 20.00 да 06.00.

ПАГОНЯ купон прыватнай бясплатнай аб'явы

21 Імя і прозвішча ____________________

Адрас (тэлефон) ____________________

Рубрыка ____________________

Тэкст ____________________

Аб'явы, дасланыя на купонах, друкуюцца ў першую чаргу; неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца

Купон з тэкстам адпраўце па пошце на адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

ПЯРЭСТЫ КУТ

Гродна «абаяў» фотамастакоў

У Сенатарскай зале Новага замка дзейнічае надзвычай яркая фотавыстава «Гродна на мяжы тысячагоддзяў». Яна будзе доўжыцца каля месяца.

Гэтая выстава - вынік міжнароднага фотапленэра, які адбыўся ў верасні 1999 года ў межах III Рэспубліканскага фестываля міжнацыянальных культураў. Арганізатарам стаў фотаклуб «Гродна». На думку старшыні фотаклуба Аляксандра Ласьмінскага, мэтай пленэра і выставы стала «паўтарыць сродкамі сучаснай мастацкай фатаграфіі досвед першых фатографаў... Выстава адлюстроўвае горад напрыканцы XX - у пачатку XXI стагоддзяў, які вабіць добразычлівасцю і непаўторным шармам».

У экспазіцыю ўвайшло каля 150 работ 23-х аўтараў. Пярлінай выставы стала унікальная калекцыя паштовак пачатку XX стагоддзя, аўтар якіх - ураджэнец Наваградчыны Ян Булгак. Фотамастак жыў і працаваў у Вільні - і ім ганарацца літоўцы. Пазней пераехаў у Польшчу. Фатаграфаваў Варшаву і ў 30-я гады стаў заснавальнікам Саюза польскіх фотамастакоў. На пачатку XX стагоддзя здымаў краявіды Гродна, Наваградка, Ліды, Міра, Нясвіжа, Менска.

На выставе можна ўбачыць творы фотамастакоў з Беларусі, Польшчы, Літвы, Расеі, што працуюць у жанры архітэктурнага пейзажу. Выстава запрашае гледача павандраваць па вуліцах Гродна, углядаючыся ў фота. Шпацыруючы па гораду сярод мітусні людскога тлуму мы амаль не заўважаем таго, што складае непаўторнасць і прыгажосць нашага горада. Фотамастак з Літвы Гінтарас Кандротас разглядзеў і паказаў нам на сваіх фота яркія дахі з чарапіцы на дамах старога горада і брукаванку на адной з вуліцаў, што вядзе да сучаснай шматпавярхоўкі. Станіслаў Ламакін выявіў прыгажосць ліхтара на аблупленай чырвонай сцяне будынка гарадзенскай турмы. Выбар сюжэту і ракурсу адкрывае і творчую індывідуальнасць фотамайстроў. Яўген Казюля з Менска ўпадабаў наш драмтэатр і забавы са спецэфектамі. А Аляксандр Ласьмінскі не абмінуў сваёй увагай Ленінскі райвыканкам з чырвона-зялёным сцягам на даху.

Мастакі выбіралі моманты, калі ў полі зроку не было людзей. Таму Гродна на іх работах атрымаўся рамантычна-маўклівым. Адзіны тэхнічны недахоп выставы - адсутнасць подпісаў пад фотаздымкамі, якія б тлумачылі, што за куток горада тут зняты. Атрымалася, як у тэлевіктарыне Аляксандра Ласьмінскага «Вядомы - невядомы Гродна»: убачыў здымак - здагадайся, дзе гэта, на якой вуліцы.

Большасць здымкаў зроблена ў гістарычным цэнтры горада, які з'яўляецца архітэктурным запаведнікам і знаходзіцца пад аховай дзяржавы.

Пасля пленэра прайшоў конкурс на лепшы макет паштоўкі. Пераможцам стаў Ігар Коршунаў (фотаклуб «Гродна») са здымкамі Новага замка, Каложы, старажытнага мура на Замкавай гары. Нядаўна па матэрыялах пленэра выдадзены буклет «Гродна на мяжы тысячагоддзяў».

Алена Сіневіч

1. Герой Айчыннай вайны 1812 года, палкаводзец, помнік якому пастаўлены ў Ваўкавыску. 2. Лётчык-касманаўт, ураджэнец Беларусі. 3. Беларускі паэт-гуманіст і асветнік эпохі Адраджэння. 4. Мемарыяльны архітэктурна-скульптурны ансамбль на ўшанаванне памяці ахвяраў фашызму на тэрыторыі ў 1941-1945 гадах, створаны на месцы колішняй вёскі ў Лагойскім раёне, якую спалілі фашысты 22 сакавіка 1943 года разам з жыхарамі. 5. Адзін з арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху на Беларусі ў гады грамадзянскай і Вялікай Айчыннай вайны. 6. Навуковец, асветнік і культурны дзеяч Беларусі, мастак-графік эпохі Адраджэння. 7. Бацька Мінай, адзін з арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху ў Віцебскай вобласці. 8. Вёска ў Слаўгарадскім раёне, дзе ёсць капліца мемарыяльнага комплексу, узведзенага ў вёсцы ў гонар 200-годдзя перамогі рускіх войскаў над шведамі ў 1712 годзе.

1	2	3	4	5	6	7	8
Г	І	С	Т	О	Р	Ы	Я

Адказы на крыжаванку, змешчаную ў N20:

1. Геральдыка. 2. Асінторф. 3. Флейта. 4. Арбалет. 5. Трыфорыум. 6. Мінск. 7. Капліца. 8. Азгур. 9. Развалкі.

ТЭСТ

Ці важны для Вас секс?

Заканчэнне. Пачатак у N20 ад 8 чэрвеня г.г.

19. Што Вас найбольш узбуджае?

а) эратычныя фотаздымкі - 5 балаў; б) калі глядзіце на сваё цела ў люстэрка - 1; в) аголенае цела жанчыны (мужчыны) - 3.

20. Вашы эрагенныя зоны знаходзяцца...

а) на шыі - 3 балы; б) на жываце - 1; в) на ўнутраным баку сцёгнаў - 6; г) на ягадзіцах - 5; д) на спіне - 4; е) на ўсім целе - 2.

Падвядзем вынікі

Падлічыце тую суму балаў, што ў Вас атрымалася за адказы на ўсе 20 пытанняў.

24-50 балаў. Нават дзіўна, што Вы зацікавіліся гэтым тэстам, напраўду. Секс для Вас абсалютна не важны. Вы чалавек цікаўны, таму секс выклікае ў Вас нейкі інтарэс, але пачуццяў Вы баіцеся. Не хапае ў Вас рашучасці праявіць ініцыятыву, а тым больш Вы не дапускаеце, каб гэта зрабіў нехта іншы. Калі Вы чалавек досыць малады, то спяшацца не варта. Радасць кахання, пяшчоты ды інтымнай блізкасці спазнаць яшчэ паспееце. А калі перажылі нейкае расчараванне, дык пераканайце сябе, што годзе баяцца. Урэшце рэшт, усё залежыць толькі ад Вас.

51-77 балаў. У Вас усё о'кэй! Вы надаеце сексу не надта вялікае і не надта малое значэнне. У жыцці Вы больш-менш арыентуецеся, таму ведаеце, што людзі - істоты не бясполыя. У гэтай галіне для Вас забаронных тэмаў не існуе. Вы цэніце індывідуальнасць кожнага, ведаеце, што Вам трэба. Каханне без сексу і наадварот не прызнаеце, таму што Вам будзе нечага не хапаць, нейк маркотна без пачуццяў. Аднак не задзірайце нос! У такіх далікатных справах майстрамі не нараджаюцца. Вам давядзецца яшчэ шмат чаго спазнаць і зразумець: дзе секс, а дзе каханне. Гэта ж таксама даволі цікава...

78-102 балы. У Вашым жыцці над усім пануе секс. Але галоўным чынам - у Вашых фантазіях. Чыясьці ўсмешка, позірк, нязначны флірт выклікаюць у Вас неўтаймаваныя фантазіі. Відаць, варта нейк перагледзець сваё стаўленне да сексу. Ведаеце, ідэальны секс - гэта яшчэ не ідэальная(-ы) каханка (каханак). Для Вас гэта нешта накшталт спорту: ставіце мэту і дасягаеце яе. Паслухайце.., канешне, секс - важная рэч. Аднак тыя, хто яго пераацэньваюць, як гэта робіце Вы, рызыкуюць усё жыццё ганяцца за несапраўднымі каштоўнасцямі. Не трэба прыпадабняцца жывёліне. Секс надзвычай цудоўны, калі яму спадарожнічаюць каханне, чуйнасць, захапленне, давер, пяшчота, узаемаразуменне і бяспека.

Як стары пыласос уплывае на палітыку

9-10 чэрвеня ў будынку Міжнароднага адукацыйнага цэнтра ў Менску адбыўся семінар «Правы жанчынаў у грамадскім і палітычным жыцці».

Для многіх стане адкрыццём тое, што болей як палова насельніцтва Беларусі - жанчыны, і яны маюць права на адпаведнае колькасна прадстаўніцтва сваіх інтарэсаў у вышэйшых органах улады. Так лічаць арганізатары семінара і круглага стала на тэму выбараў-2000 - аб'яднанне «Жаночы незалежны дэмакратычны рух» (ЖНДР). Сорамна каму сказаць, але ў нашай суверэннай цывільнай краіне ў цэнтры Еўропы яркіх жанчынаў-палітыкаў - раз-два і аблічыўся. І прычыны гэтага крыўдныя, тыя, што ўсе людзі даўно пакінулі на сумленні гісторыі: загружанасць жанчынаў працай на рабоце і дома, «дапатопны» недавер да іх арганізацыйных здольнасцяў і гэтак далей. Дзеля ілюстрацыі прывядзем лічбы: на 100 хатніх гаспадарак у нас 56 пыласосаў (прычым, старых мадэляў), 15 кухонных камбайнаў. Доля сем'яў, што апынуліся па-за рысай беднасці, перавалiла за 2/3. Якая можа быць палітыка, калі хату прыбраць няма чым і невядома, з чаго прыгатаваць абед? Менавіта з-за таго, што большасць людзей думае толькі пра тое, як выжыць, доля жаночых арганізацыяў у НДА складае ўсяго 1-2 працэнты. Гарадзеншчына ў рэйтынгу грамадскай актыўнасці прадстаўніцаў прыгожай паловы чалавецтва - на апошнім месцы ў параўнанні з іншымі рэгіёнамі.

Фактам з разраду фантастыкі падалася ўдзельніцам семінару сустрэча з жанчынай-пастарам евангельскай царквы зямлі Паўночны Рэйн-Вестфалія Эльке Маркманн. Як вядома, дамінуючыя канфесіі ў Беларусі - каталікі і праваслаўныя - не дапускаюць у сваё кіруючыя структуры жанчынаў. Праўда, ніводзін са святароў дагэтуль мне так і не здолеў растлумачыць, чаму, і што дакладна не дазваляе ім выбраць епіскапам ці кардыналам жанчыну. Людміла Пецяна (ЖНДР) лічыць, што «такім чынам царква фарміруе патрыярхальную ідэалогію, якая ўказвае на неабходнасць беспярэчнага падпарадкавання жанчынаў ва ўсіх сферах - у сям'і, грамадстве, палітыцы, царкве».

Аднак падобна на тое, што нашыя «прадвінутыя» жанчынкі з болей як 20-ці арганізацыяў з розных абласцей рэспублікі, што сустрэліся на семінары, не згодныя асабліва падпарадкоўвацца. Напрыканцы сустрэчы было вырашана актыўна ўдзельнічаць у восеньскіх выбарах у Парламент і асабліва падтрымліваць жанчынаў-кандыдатак. Так што палітычная восень-2000 павінна стаць дэбютам беларускіх жанчынаў у палітычных баталіях.

Алена Сіневіч

Анекдоты

Няголены, увесь сіні бомж з нейкімі торбамі падыходзіць да пункту здачы шклатары.

- Вы бутэлькі з-пад шатландскага віскі прымаеце?
- Не!
- А чаму?
- Няма тары, сэр!

***

Званок у кабінеце Ельцына.

Памочнік бярэ трубку.

- Барыс Мікалаевіч, Вас прэм'ер-міністр.

Ельцын:

- Калі гэта Чарнамырдзін ці Кірыенка, то мяне няма, калі гэта Прымакоў ці Сцяпашын, то я вазьму.

Памочнік:

- Гэта Пуцін!

***

«Новаму рускаму» прыходзіць паведамленне на пэйджар: «Тата! Тэрмінова завязі страусаў у Антарктыду. Сыплюся па геаграфіі!»

***

Маладыя сварацца:

- Ужо абед табе не даспадобы, гад! А да вяселля бажыўся, што дзеля мяне ў магілу ляжаш!
- Ну, добра, - хрысціцца муж, - давай свае катлеты.

***

Настаўнік музыкі кажа Вовачку:

- Папярэджваю, што калі не будзеш весці сябе належным чынам, я скажу тваім бацькам, што ў цябе ёсць талент.

Гараскоп

♈ **Баран (21.03-20.04).** Раптоўныя турботы могуць узнікнуць у сувязі з тым, што Вашым сябрам і сваякам спатрэбіцца падтрымка.

♉ **Бык (21.04-20.05).** Тыдзень будзе цесна звязаны з назапашваннем духоўнага патэнцыялу. Не давайце залішняй волі тэмпераменту.

♊ **Блізняты (21.05-21.06).** Не бярыцеся за выкананне праектаў, у ажыццяўленне якіх слаба верыце.

♋ **Рак (22.06-22.07).** Прытрымайце сваю схільнасць да празмерных выдаткаў - бюджэт не гумовы, а перыяд вялікіх поспехаў не вечны.

♌ **Леў (23.07-23.08).** Не варта канфліктаваць з афіцыйнымі асобамі, бо негатыўным чынам гэта можа паўплываць на Вашу дзейнасць.

♍ **Панна (24.08-23.09).** Гэты тыдзень запатрабуе ад Вас большай рашучасці і ўпэўненасці ў сабе, інакш нічога не зрушыцца з месца.

♎ **Шалі (24.09-23.10).** Больш дыпламатыі на працы - гэта дапаможа Вам вырашыць шэраг праблемаў. Узрадуюць поспехі сваякоў.

♏ **Скарпіён (24.10-22.11).** Надышоў час на тое, каб наладзіць новыя дзелавыя знаёмствы, што надалей стануць падмуркам многіх Вашых пачынанняў.

♐ **Стралец (23.11-21.12).** Не асабліва разлічвайце на ўдачу у справах, больш даверу сябрам і знаёмым. Значна ўмацуеце сваё матэрыяльнае становішча.

♑ **Казярог (22.12-20.01).** Паспрабуйце зразумець сваіх апанентаў: магчыма, у іх словах і ўчынках ёсць рацыянальнае зерне. Будзьце ўважлівей.

♒ **Вадалей (21.01-19.02).** Болей самадысцыпліны і засяроджанасці, максімальная канцэнтрацыя на справах - вось што будзе неабходна Вам увесь тыдзень.

♓ **Рыбы (20.02-20.03).** На выхадных ёсць верагоднасць апынуцца ў даволі няёмкай сітуацыі, выйсці з якой дапаможа пачуццё гумару.

ПАГОНЯ
Заснавальнік: культурна-асветніцкі фонд "Бацькаўшчына"

Адрас рэдакцыі: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11. Тэл.72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96. E-mail: pagonia@irex.minsk.by
Падпісны індэкс: **63124.**

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскай абласной узбуйненай друкарні. Адрас: 230023, г.Гродна, вул. Паліграфістаў, 4.
Замова 1938. Тир. 7110.
Нумар падпісаны да друку ў 16.00 14.06.2000 г.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстроўваюць погляд рэдакцыі. Якасць друку адпавядае пададзеным рэдакцыяй дыяпазітывам.
Аб'ём - два ўмоўныя друкарскія аркушы.

Галоўны рэдактар Мікола Маркевіч

Камп'ютарны набор: Аксана Бурдзюк, камп'ютарная вёрстка: Аляксей Салей